

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izsimi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dožele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s posiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 8 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština, — Na naročbe brez istodobne vpošiljavatve naročnine se ne ozira. — Za oznalila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznalo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljanje pa v pritličju. — Upravljanju naj se blagovojo pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Pozamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Žrtve klerikalne gospodarske organizacije.

Kam bom šla z otročiči ih telata dne 6. maja 1904 obupana kmetska žena, skrbna mati svojih otrok, jokanje vila roke, prosila za usmiljenje, ona, Frančiška Podjed, nekdaj premožna gospodinja, ki je s ponosom lahko gledala okrog svoje hiše: vse je naše, kar ti oči neso in z mirnim srečem gledala v božočnost na staro leta, ko bo uživala idiličen mir in srečen kotiček v domači hiši, v krogu svojih vnukov in vnukinj. Prišlo je drugače, zli duhovi v podobi črnih sene so plavali nad neskrbno glavo ter videči preprosto srečo in neskajeni mir kmetske družine, so se jeli, kakor da bi jih v to gnala zavist do bližnjika ter kruti nagon — podreti, kar je dobrega, zbirati krog preprostega zemljana, zaupljivega Kranjca, ki je veroval njihovim preročovanjem, da do nesejo samo blagodejen blagoslov, vedno ožje v krogu — dokler ga ne zajamejo, stisnijo in zmlinčijo — ter pred pogibeljo dovolijo le še, da se izvije iz pris do smrti zmučene ženske, ki nase že pozabi, bolestenvzlik: kaj bo z otročiči...

Predzadnje dejanje tragične zgodovine Franceta Podjeda, premožnega kmetskega posestnika, malega velmoža, se je vršilo z neizprosno doslednostjo po pravilih dramatične umetnosti dne 6. maja 1904 pri c. kr. okrajnem sodišču v Kamniku, ko je šlo njegovo posestvo, lahko rečeno, po večini brez njegove krvde, na kant!

Zadnje dejanje, ali že bolje nekak epilog celi igri, vršilo se je dne 22. junija 1904, ko se je končno delila kupnina za prodano posestvo med čakačočne upnike, v katerih sredi vidimo z neko redko doslednostjo stati vsekdar osrečenjo „Gospodarsko zvezo“, kadar pride kak kmet vsled konsuma na kant.

Kakor so za časa že razvite obrti in trgovine na Angleškem in Nemškem odmevali klaci po naprednih idejah v razvoju in stanju kmetijstva, tako so

tudi pred nekaj leti naši moderni Oweni, Liszti, iz ljubljanskega semenišča izšli teologi, postrani tudi še učeni nacionalni ekonomi, vrgli bojni klic med narod slovenski, konsum, zadruga, posojilnica, vsepovsodi s tako vehementno samozavestjo, z vso le publi glavi pristojčno v siljivostjo, da je odmevalo tudi iz najskromnejše gorske vasice. Kar se drugodji vpeljava z minucijozno natankočnostjo in opreznostjo, to se je delalo pri nas kar en masse, brez ozira na to, so li pogojni dani in kdo bo započete ideje izvršil!

Nismo zoper zadržništvo; toda če mislita dr. Krek, dr. Lampe in z njima vse epigoni narodno-gospodarske šole ljubljanskega lemenata, da je vseeno, kdo da je predsednik zadruga, mu je li treba znati pisati in brati ali ne, mora li imeti kaj kupčijskega pogleda ali ne, se kruto motijo, sicer ne v škodo sebi, ampak v škodo zapeljanim kmetičem.

Kakor da bi hoteli ti učenjaki imeti slovenski narod za „Versuchskninen“ za vse mogoče poskuse narodno-gospodarskega zadržništva, pridigli so z lece in iz farovža ter lovljili za svoje namene ljudi, dokler jih niso ujeli, mené, da jih imajo gospodarski v rokah — s tem pa tudi politično pod sladkim jarmom svoje neukrotljive rimskoklerikalne gospodstražljnosti. Toda motijo se; kajti da se bo v svojih načajah varan človek, ko je izgubil svojo eksistenco, še kdaj podal na limanice klerikalne organizacije in se še kdaj vdal sirenškim glasovom popičev, zanjibljenih v premoženje faranov, o tem si dovolimo vsaj dvomiti tudi pri našem, sicer tako zaupljivem priprostem ljudstvu.

Izkoriščati nevednost ljudstva in na njegovih ramenih se učiti jezdari ter ga skušati vloviti z gospodarskim organizovanjem na način à la Šusteršič, Krek in Lampe v svoje mreže, je pa največja brezstidnost, ki si jo moremo misliti.

Kakor drugod je zabučal tudi v Cerkljah na Gorenjskem kaplanov glas: zadruga, posojilnica,

Ustanovili so tudi oba zavoda v Cerkljah. Kaplan, nezmožen za tako vodstvo, si je poiskal izmed premožnejših — Franceta Podjeda, ter ga hvalil in mu prigovarjal, dokler se France Podjed laskanju ni mogel več ubraniti in prevzel načelnisko mesto v zadrugi — dočim je kaplan sedel v kot, odgovornost pa prepustil drugim.

France Podjed — kakšen načelnik Vam je to bil!

Dosedaj se je omejil le na gospodarjenje pri svojem kmetijstvu, katero je držal v lepem redu, naenkrat pa se da zapeljati od duhovniške osebe, ki mu je umela prelepo naslikati načelnisko čast, in prevzame to čast, odgovorno mesto za celo kmetijsko zadrugo.

Kmetijska zadruga se ni dolgo obdržala v tem stilu, kakor jo je kaplan prvotno osnoval.

Kmalu jo je prenaredil v drugo obliko in izpremenil meni nič tebi nič v „Mlekarsko zadrugo.“ Članov seveda vsled mogočnega prigovorjanja kaplana ter Podjeda samega ni manjkalo in zadnja najrevnejša ženica, ki je smela imenovati kvečjemu kako suho kravico svojo last, je pristopila kot članica tej mlekarski zadrugi in se zaupala z dušo in telesom njenemu načelniku Podjedu. Kmetje so nosili mleko in druge predelke v zadrugo, toda niti kvaliteta v sirarni predelanih izdelkov ni odgovarjala zahtevam, še manj pa je ustrezala kvantitačna možnost razpečavanja z ozirom na izobrazbo zadržnega načelnika.

Še sedaj se občani dobro spominjajo, kako se je moralno pokončati kar cele kupe sira, katerega niso mogli razpečati. Podjed sam tudi ni nikoli vedel, kako stoji premoženje te zadruge, pozabil je vpisati člane, ki so deleže plačali, one, ki so se odglasili, je zoper pozabil izbrisati itd. Bilanc seveda ni znal delati! Ko se je nekoč vendarle spravil nad bilanco, zmečkal jo je skupaj, kakor mu je pač velevala to njegova kmetska neukretnost v zvezi z neuko kaplanovo glavo ter na podlagi nerazumljivih navodil „Gospodarske zvezze“.

oviral, kar nekateri tudi danes smatrajo za svoj edini poklic, ampak sem bil delaven in „Matici“ koristen, kjer in kolikor sem mogel in pri obilnih drugih poslih utegnil.

V odboru se je bilo našlo takoj mnogo dela, vlasti v odseku za narodno slovstveno blago, v kateri sem bil tudi voljen, nikoli branc vse dela osobito v stroki narodnega tradicionalnega slovstva. Stanko Vrazovo narodno-slovstveno slovensko ostalino smo že imeli in nabralo se je bilo vsled „Matičin“ pozivov tudi med narodom že precej tega gradiva. V odborovi seji dne 1. velikega srpanja m. 1870. leta sem obširnejše razpravljal o narodnem slovstvenem blagu in posebej o Stanko Vrazovi veliki rokopisni ostalini tega blaga, katero naj „Matica“ skoro spravi na svetlo. Ta nasvet je odbor takoj vsprejel, naprosivši me, da vse to narodno blago prevzamem, je natanko pregledam, morebiti za natis uredim ter v prihodnji odborovi seji ali ustmeno ali pismeno o tem poročam (Letopis za 1870. I. na str. 14.).

To nalogo izvršiti mi je bilo moči stoprav po večmesečnem napornem trudu in sem v odborovi seji dne 31. velikega srpanja m. 1871. I. o vspehu tega truda mogel obširnejše poročati ter konči na-

Poslal je pozneje to bilanco revirju „Gospodarske zvezze“ na ogled. Ta pa mu je pismeno — to pismo imamo v izvirniku na razpolago — odgovoril, da je Podjedova bilanca za mačke, da pa je on sestavil na podlagi te bilance drugo, ki sicer tudi ni dosti več vredna, pa vsaj tako sestavljena, da na zunaj vse „štima“. In taki ljudje so bili načelniki in odgovorni poslovodje zadruge.

Samo ob sebi je umevno, da Podjed računov o prodanem siru, smetani itd. ni vodil ter da je v svoji zaniknosti in nesposobnosti le posamezne podatke, pa še to ne vselej, na koščkih papirja spravil za tablo na steni itd.

Pregleda čez premoženje zadruge ni imel, zgubil je še celo pregled o svojem premoženju, vendar pa je jel slutiti, da ni vse gospodarstvo prav nič v redu, da poka, dolgori postajajo večji, njemu pa so lasje od dne do dne bolj sivelci.

V tej stiski mu pride na pomoč zoper „Gospodarska zveza“, češ, vzemi pri nas posojilo, pa bo vse zoper v redu. Mikavemu zatrdiril se je Podjed seveda vdal ter vzel na svoje ime posojilo v znesku 2000 K, posojilo, ki je spravilo vočigled visoki svoti Podjeda le še bolj ob pamet, ker ni prav znal, kaj z lepimi noveci početi.

Mesto da bi tedaj „Gospodarska zveza“, oziroma njen revizor Pele, ki je v imenu „Gospodarske zvezze“, in naj slednja to še tolikrat zanikuje, povidal Podjedu odkrito, da z zadrugo dolgov je prišlo slednjč do prodaje njegovega zemljišča, pred katero so se še vrstile burne razprave pred c. kr. okrajinom sodiščem v Kamniku, kjer sta moralna zastopnik zadržnikov in sodnikov sama varovati Podjeda pred razsrejnim ljudstvom, ki je iskal v njem najbližjega kriveca — a po krivici.

Nekdaj ponosen kmetovalec se je tresel pred razsrejnim ljudstvom kakor bilka na vodi in gledal žalostnega srca svoj in svoje rodbine materialnega pogin, ki je moral priti in je tudi prišel. Usmiljenja vredna njegova žena pa je sedaj zaman plakala in tarnala „kaj bo z otročiči“.

Podjed Franc, načelnik kmetijske zadruge — je izginil s površja, uničen po milosti klerikalnih organizatorjev.

Drugi zavod v Cerkljah, hraničnica in posojilnica, imel je ravno tako srečo s svojim predsedništvom. Spravil je namreč na beraško palico drugega posesnika, istotako premožnega brata Franceta Podjeda, Janeza, ki mu je izbral dr. Šusteršič cerkljansko posojilnico za predmet njegovim nesposobnim predsedniškim zmožnostim.

da je več ali manj sam zakrivil ves nered, vsled svoje nesposobnosti, zapeljan k načelninstvu, ter je obljudil, da bo zadružno zopet spravil v red in da ne bodo člani nikake škode trpli. Oči mu seveda ni nihče odpril in vsled tega je postal ta obluba za pogubnosna.

Konkurz se je otvoril, medtem pa je že bilo na Podjedovih ramenih breme posojila „Gospodarske zvezze“ ter zaveze vsled navedene oblube napram članom.

Torej konkurz. Vsi člani so morali plačati dvojne deleže, tudi tisti, ki so se že pravomočno odglasili, katere pa je Podjed „pozabil“ izbrisati.

Reyne kmetice, ki niso imele druga premoženja, ko suho kravico v hlevu, morale so še to prodati, da so doble denar.

Ves srd ljudstva se je obrnil sedaj proti Podjedu, ki je jokajo jel priznavati svojo krivdo in obenem obupno zatrjeval, da je bil le zapeljan k temu nesrečnemu vodstvu. V izterjanje njegovih dolgov je prišlo slednjč do prodaje njegovega zemljišča, pred katero so se še vrstile burne razprave pred c. kr.

okrajinom sodiščem v Kamniku, kjer sta moralna zastopnik zadržnikov in sodnikov sama varovati Podjeda pred razsrejnim ljudstvom, ki je iskal v njem najbližjega kriveca — a po krivici. Nekdaj ponosen kmetovalec se je tresel pred razsrejnim ljudstvom kakor bilka na vodi in gledal žalostnega srca svoj in svoje rodbine materialnega pogin, ki je moral priti in je tudi prišel. Usmiljenja vredna njegova žena pa je sedaj zaman plakala in tarnala „kaj bo z otročiči“.

Podjed Franc, načelnik kmetijske zadruge — je izginil s površja, uničen po milosti klerikalnih organizatorjev.

Drugi zavod v Cerkljah, hraničnica in posojilnica, imel je ravno tako srečo s svojim predsedništvom. Spravil je namreč na beraško palico drugega posesnika, istotako premožnega brata Franceta Podjeda, Janeza, ki mu je izbral dr. Šusteršič cerkljansko posojilnico za predmet njegovim nesposobnim predsedniškim zmožnostim.

o svojem delovanju, napisal sem bil za „Slovenski Narod“ vrsto listkov pod naslovom „Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesni“, kritično razpravio o tem predmetu, ponatisnena v 4. zvezku Jurčičevih „Listkov“ na str. 96—140, v Ljubljani 1873. Tu kratko načrtana načela so v celoti odboru „Slovenske Matice“ popolnomoga ugajala, v posameznostih pa in osobito kar se dostaje ljubezenskih snovij v narodnih pesnih, bilo bi tudi takrat zmanjadejati se odborove večine. V celoti namreč kakor tudi v vseh posamnostih se je z mano docela skladala samo pravkar nastala mladoslovenska stranka, kolikor je že imela pristašev tudi v „Matičinem“ odboru in imela jih je malo, neprimeroma malo. Po mojih načelih urejenemu zborniku slovenskih narodnih pesni bi tedaj odborova večina ne bila vseskozi pritrila, a jaz bi se tudi ne bil prav nič odmaknil od svojih načel, — torej ni kazalo namah drugega negoli odreči se nadi pričeti že zdaj iz izdavanjem slovenskih narodnih pesni in drugega narodnega slovstvenega blaga. S tem opravičenim prepričanjem sem ustavil sam vse to delo tembolj, ker sem bil istodobno z drugim znanstven-

LISTEK.

Po občnem zboru „Slovenske Matice“

Dopolnilne volitve društvenega odbora „Slovenske Matice“ so za letos tedaj srečno končane. „Slovenec“ je zmagal na vsej črti in je na to zmago tudi po svoje ponosen. Zljubilo se mu je pa pri tej priliki tudi mene, ki sem se za te volitve manj zmenil negoli za lanski sneg, kar s kolom napasti ter svoje somišljenike uveriti, da med odborniki „Slovenske Matice“ zame ni prostora, ker take časti takoreč vreden nisem.

Kako me je to potrlo! Kaj mi pomaga, da sem tekom let postal član „Jugoslavenske Akademije Znanosti i Umjetnosti“ v Zagrebu, „Imperat. Akademij Nauk“ v Petrógradu, „Srpske kraljevske Akademije“ v Belogradu, „České Akademie Císaře Františka Josefa pro Vědy, Slovesnost a Umění“ v Pragi, „Královské České Společnosti Náuk“ v Pragi, „Srpskog Učenog Društva“ v Belogradu, dalje dopisni, pravi ali častni član več literarnih družb in društev, — kaj mi vse te in druge časti pomagajo,

Tudi ta posojilnica je prišla do roba propada, tudi ta Podjed je bridko trpel za nerednosti v tej posojilnici, v kateri je bilo poslovanje tako, da se niti večje vložene in izdane svote niso nikamor vpisavale. Naravno, saj je Janez Podjed znan komaj za silo pisati in še manj računati. Posojilnica se je seveda po navodilu „Gospodarske zvezze“ vrgla na Podjeda, da mora ves manko iz svojega pokriti. Podjed, tudi le po sili in klerikalni milosti predsednik posojilnice, je izkryavel za to posojilnico in tudi njegovo posestvo je na — kantu. Nesrečni Janez Podjed je prišel vrhutega še državnemu pravdiništvu v roke radi hudodelstva goljufije in konec je bil ta, da je mož zblaznel, blagajnik iste posojilnice pa, ravnotako premožni posestnik Škodlar, se je v strahu pred negotovo prihodnostjo neko noč obesil, zapustivši mnogobrojno rodbino.

Samo ob sebi umevno je, da tudi slednja dva nista ničesar zakrivila iz zlobnosti, temveč da sta bila le od kaplanov zapeljana do tega, da sta prevzela vodstvo denarnega zavoda, na kakršnih se nastavijo dandanes le strokovno izobraženi ljudje.

Podjed Frane je bil poleg vsega še radi krivde, kakor smo že poročali, obsojen na tri tedne zapora in bo tamkaj premišljeval kako daleč lahko neugeka človeka zapelje preprost kaplan.

To je facit zadružništva klerikalne organizacije v enem največjih okrajev dr. Šusteršiča.

Ali naj še pripovedujem žalostno zgodbo konsuma v Velikih Blokah, kjer so morali kmetje istotako šteti stotake in stotake, ker so se dali zapeljati k podpisu zadolžnic, da pokrijejo dolgove konsuma in prepričijo konkurz?! Ali naj se morda spominjam slavnoznanega konsuma v Dolenji vasi pri Ribnici, kjer so kmetje izgubili ne samo svoje težko zaslужena groše, temveč morajo plačevati tudi sodne kazni ali sedeti v zaporu?! Sreče se nam krči, ko vidimo, kam pelje to klerikalno zadružništvo, osnovano le v sebečne namene na nečelni podlagi, računajoč z nesamostojnostjo in nevednostjo ljudstva.

Če bi bilo namreč naše ljudstvo bolj izobraženo in imelo nekoliko več vpogleda v kupičske razmere, pognalo bi te duhovske kramarje, kakor Kristus iz templja barantače. To zadružništvo ni oškodovalo ljudstva samo materialno, temveč tudi moralno, ker mu je odvzelo v dotičnih krajih, kjer so se vršili podobni polomi, kakor smo jih zgoraj opisali, vsako smisel za zdravo zadružništvo, kakor nam značilno kaže zatrdilo posestnika v Dolenji vasi. Zaklel se je namreč, da ne pristopi k nobenemu društvu več, da vzame celo svoje hčere iz Marijine družbe in odstopi iz Mohorjeve družbe, Kmetijske družbe itd., ker misli, da bo gotovo treba čez leta za to novice šteti, ali pa sedeti v zaporu.

Kaj je ni pomoči na svetu zoper te „Raubzüge“ naših fanatičnih duhovnikov? Pogled v bodočnost je temen

nim poslom naravnost preobložen in sem prav vsled tega tudi ob času, ko je bil moj odborniški mandat v „Slov. Matici“ potekel, v „Slov. Narodu“ teden pred volitvami v „Matičin“ odbor izjavil, da mi odborništva iz navedenega razloga ni moči več sprejeti. Vkljub tej pravčasni izjavi bil sem v odbor vnoči voljen, a ker tudi to mojega sklepa ni omajalo, stopil je mesto mene v odbor prof. Žolgar, ki je pri občenem zboru za izvoljenimi odborniki bil dobil največ glasov. (Gl. o tem Letopis za 1874. l. na str. 16.) Ob ednem z odgovodom odborništva sem bil vrnil „Matiči“ vse narodno-slovstveno blago, kolikor sem ga bil od nje prejel.

Takrat se je v odborovih krogih ugibalo, da v istini z drugim poslom nisem bil preobložen, marveč, da sem se hotel na lep način odkrizati dela, katero mi vsled nastalih razmer in na vzkrižja v načelih ni več ugaljalo. Da to ugibanje ni niti od daleč bilo resnici podobno, dokazuje knjiga „Einleitung in die slavische Literaturgeschichte“, ki je malo mesecev po mojem izstopu iz odbora „Slov. Matici“ bila dotiskana. — Navidezno je bil ves moj trud, kolikor sem ga žrtvoval na „Slovenske

in po našem mnenju bo najkrepkejša odpora temu izsezavanju našega ljudstva njega boljša izobrazba. Vsled tega pozivljemo vse dobromisleče rojake, ki imajo smisel in sreč za narod, naj se podajo med narod ter naj ga poučijo z živo besedo, kam privede duhovščina s svojimi sebičnimi tendencami zaupljivo ljudstvo.

Da, izobrazbe in organizacije gospodarske in politične nam je treba — toda varuj nas Bog črnih osrečevateljev, kakršni so do sedaj preplavili slovenske pokrajine in ki nam uničujejo vse proste stanove.

Na Kranjskem izjedavajo črni črvi stebre narodove, ali res nismo v stanu postaviti se uspešno v bran? Bilo bi žalostno!

Vojna na Dalnjem Vztoiku.

Dogodki na bojišču tam na Dalnjem Vztoiku so začrti z neko tajstveno kopreno in le redko se posreči za trenotek dvigniti zastor in si ustvariti jasno sliko o dogodkih, kajih pozorišče je sedaj prostrana Mandžurijski polotok Liaotong in Kvantung.

Sicer je res, da se obe vojujoči se sili skrbno čuvata, da bi ne izdali svojih vojnih načrtov, in da zlasti Japonska o že končanih svojih operacijah ne pusti ničesar v javnost, ako ni posebno ugodno zanjo, a vendar bi se dala s temi malimi uradnimi podatki, ki jih obe vlad izročata javnosti o svojih operacijah, ustvariti kolikor toliko jasna in točna slika vojnih dogodkov, ako bi jih ne tišala v ozadje gromadna množica privatnih poročil, katera sproti fabricirajo razni vojni poročevalci in z njimi preplavljajo ves svet.

A te vesti, deloma neverodostojne, deloma pa celo naravnost izmišljene, dogodkov ne samo ne osvetljujejo, marveč jih delajo samo nejasne, temne, včasi celo nerazumljive. To se je zlasti pokazalo glede na petdnevno bitko pri Vafankovu.

Ko so 26. maja z največjim naporem Japonci zavzeli pozicije pri Kinčovu, so razni vojni poročevalci v različnih variacijah zatrjevali, da je general Kuropatkin, prisiljen od zgoraj, odločil znaten oddelek od svoje armade ter ga posiljal pod poveljstvom barona Stakelberga na jug, da osvobi Port Artur.

In ko se je pozneje na bojišču na polotoku Liaotong res pojavil Stakelberg, je ves svet verjel, — tudi tisti, ki so sprva dvomili, — tem večem. Bitka pri Vafankovu je bila končana in Stakelberg se je pred japonsko premočjo umaknil proti Kajpingu. Opisuje se na gori navedene premise, da je bil Stakelberg poslan, da osvobi Port Artur, se je jel iz tega dejstva kovati kapital in na vse grlo se je kričalo, ne samo da so Rusi doživelji strahovit poraz, marveč da je tudi Kuropatkinova strategika in takтика napravila velik fiasco in se nesmrtno blamirala. Vse te iz na-

pašnih premis — nečemo trditi, da bi bile te premise namenoma napadno izbrane — izvirajoče dedukcije pa so bile popolnoma krive, ne odgovarajoče dejanskim razmeram, kar jasno izpričuje zadnje uradno poročilo generala Stakelberga o boju pri Vafankovu.

Iz tega poročila je namreč razvidno, da general Kuropatkin po bitki pri Kinčovu ni postal nobene armade v Liaotong, da bi naj skušala osvoboditi Port Artur, marveč da se je Stakelbergova armada že ves čas, odkar se je pričela vojna, nahajala na liaotonskem polotoku. Ta armada, ki je bila sprva dislocirana po raznih krajinah, se je po izkrcanju japonske vojske pri Piečevu koncentrirala in stopila v akcijo za hrbot japonske armade. Stakelbergova armada ste tvorili dve vzhodno sibirski streški divizi (1. in 9.) in dva polka drugih divizij, torej polki, ki so bili, kakor je dognano, že ob začetku vojne nameščeni na Liaotong.

V spominu še bode, da so Japonci po bitvi pri Kinčovu urbi et orbis oznanjevali, da nemudoma prično z obleganjem Port Arturja in da bo ta trdnjava najkasneje do 15. junija že v njihovih rokah. Blizamo se že koncu junija, a Japonci še pravzaprav v tem času niti enkrat niso naskočili Port Arturja, kamoli da bi pričeli z rednim obleganjem in z rednimi naškoki. In kaj je to provzročilo?

S polnim pravom se lahko trdi, da je to izključna zasluga Stakelbergovega voja. Stakelberg je znaten del vojske generala Oka, določene za obleganje Port Arturja, pritegnil nase in jo prisilil, da se je morala preje z njim zaplesti v boj, predno je mogla pričeti z operacijami proti Port Arturju. Prva streška divizija pod poveljstvom generala Gengrosa je od 30. maja do 14. rožnika, torej 15 dni, sama vzdružala vse japonske napade in se je morala še naslednjega dne, dasi ojačena z 9. divizijo, umakniti pred japonsko premočjo. Oku se je torej pol meseca moral boriti s Stakelbergovo armado, vsled česar tudi ni mogel misliti na splošni naškok na Port Artur. Rusi so v teh bojih baje izgubili okoli 3000 mož — mrtvev in ranjencev, vsekakor znatno število, a tudi Japonci so imeli, to lahko z gotovostjo trdimo, najmanj toliko, ako še ne večje izgube. Na japonski strani pa je imela te izgube oma armada, ki je določena oblegati Port Artur, kar je gotovo v prilog portarturške posadke, ker se je s tem število oblegajoče armade znižalo. Res je sicer, da je Stakelberg tudi imel občutne izgube, toda njegove izgube se dajo nadomestiti, dočim bi bilo to nemogoče pri portarturški posadki.

Prigovarjati bi se dalo, da je Kuropatkin napravil napako, da ni Stakelbergov voj odpoklical z Liaotonga, ker bi s tem intaktnima divizijama znatno ojačil svojo armado. Toda tudi ta ugovor ni utemeljen! Zaksj, ako bi se bil Kuropatkin od-

ločil za to, bi s tem ustregel samo Japoncem, ki bi bili mirno in nemotenno lahko pričeli s popolno svojo armado oblegati Port Artur, dočim bi morala portarturška posadka Japoncem šele zadati one udarce, ki so jih sedaj že prejeli od Stakelbergovega voja!

Stakelbergova armada je storila več kakor svojo dolžnost in vse, kar je nameravala. Ko je to dosegla, se je umaknila.

Zato pa boji pri Vafankovu niso poraz, pač pa bi se z večjim pravom trdilo, da so znaten uspeh ruske vojske!

Poročila ruskih poveljnikov.

General Kuropatkin poroča carju Nikolaju, da se je jela japonska armada pri Kinčovu polagoma pomikati proti severu.

Kurokijeva armada pa je svoje prodiranje od Sjūjana proti zapadu ustavila najbrže radi tega, da bi se njene predstraže združile s predstražami druge japonske armade, ki prodira proti severu. Prodirajoče vojne sile sprednjih sovražnih kolon obstoje v okolici Sjūjana približno iz ene divizije z večimi eskadroni, na jugu pa z devetimi eskadroni, pri katerih se še nahajajo močni pehotni oddelki. Vzhodno od Sajmatse so Japonci zgradili utrdbe in jih armirali z 18 topov. Selo Sipingaj je zasedla močna sovražna kolona in je utrdila s številimi podkopi.

S polnim pravom se lahko trdi, da je to izključna zasluga Stakelbergovega voja. Stakelberg je znaten del vojske generala Oka, določene za obleganje Port Arturja, pritegnil nase in jo prisilil, da se je morala preje z njim zaplesti v boj, predno je mogla pričeti z operacijami proti Port Arturju. Prva streška divizija pod poveljstvom generala Gengrosa je od 30. maja do 14. rožnika, torej 15 dni, sama vzdružala vse japonske napade in se je morala še naslednjega dne, dasi ojačena z 9. divizijo, umakniti pred japonsko premočjo. Oku se je torej pol meseca moral boriti s Stakelbergovo armado, vsled česar tudi ni mogel misliti na splošni naškok na Port Artur. Rusi so v teh bojih baje izgubili okoli 3000 mož — mrtvev in ranjencev, vsekakor znatno število, a tudi Japonci so imeli, to lahko z gotovostjo trdimo, najmanj toliko, ako še ne večje izgube. Na japonski strani pa je imela te izgube oma armada, ki je določena oblegati Port Artur, kar je gotovo v prilog portarturške posadke, ker se je s tem število oblegajoče armade znižalo. Res je sicer, da je Stakelberg tudi imel občutne izgube, toda njegove izgube se dajo nadomestiti, dočim bi bilo to nemogoče pri portarturški posadki.

Z mandžurskega bojišča.

Vesti o velikih bitkah pri Hajčengu in Kajčovu se niso potrdile in so se izkazale vzpričo točnih poročil ruskih poveljnikov kot izmišljene. Sodi pa se, da je v najkrajšem času velika bitka neizogibna. Sklepa se, da bodo Japonci vse svoje sile koncentrirali in nato z združenimi močmi navaliti na ruske pozicije pri Kajčovu, Hajčengu in Liaojangu. Te združene tri japonske armade bodo imele najmanj 150.000 mož, če se sme verjeti angleškim poročilom.

Njega velike zasluge za vedo in naš narod so pač znane slovenskemu svetu. Obširnejši životopis tega našega odličnjaka in zasluge njegove na polju slovenske prosvete prinaša „Dom in Svet“. Res je, o čemer se vsakdo na lastne oči v tem takrat še po rajnem blagom dr. Fr. Lampetu uredovanem listu samem lahko prepriča. Če se „Slovenec“ sedaj tudi ob moj l. 1887. drugič natisnese „Uvod v literarno zgodovino slovansko“ kolikor toliko druge, kličem mu v spomin sodbo najkompetentnejšega moža njegove stranke o tem delu, izraženo ob isti priliki pred štirimi leti. „Edinstvo“ z dne 16. snčca m. l. 1900. št. 62 poroča o tem tole: „Slavljenca je iskreno, v izbranih besedah nagovoril prof. dr. Štrekelj. Omenjal je njegovega zaslunega delovanja na polju slavistik, na katerem si je pridobil nesmrten spomin s svojim epohalnim delom „Einleitung in die slavische Literaturgeschichte“ z delom, ki je še sedaj in bo še dolgo dobrodošel repertorij vsakega slovanskega jezikoslovca.“

Muslim, da je cela ta zadeva sedaj popolnoma jasna in bi ji bil tedaj vsak komentar odveč.

Dr. Gregorij Krek.

„Standard“ poroča, da so Japoneci že prodri do železnice med Kajpingom in Hajčengom in pretrgali zvezo ruske armade pri Kajpingu z Liaojangom.

„Daily Chronicle“ poroča: Rusi so se z vso silo vrgli na japonske pozicije. V sredo je bil ljt boj pri Naijang-meanu, 50 milj severovzhodno od Fengyangčenga, kjer japonsko krilo ni bilo zavarovano. Rusi so, podpirani od artiljerije, Japonce prisili, da so se morali umakniti. Japonci so zopet stopili v ofenzivo. Rusi stote „en masse“ pred japonsko fronto, da se vsak hip mora pričakovati bitke. Na drugi strani gorovja se Rusi koncentrujejo pri Hajčengu in tudi tukaj se je položaj že tako poostrel, da se v najkrajšem času utegne vneti velika bitka. Na vzhodni strani ustja reke Liao so zgradili Rusi nove utrde, ki se razprostirajo do Vutajce, dve milji južno od Ničvanga.

„Daily Express“ se brzojavlja: Kuropatkin pošilja neprestano velike oddelke v Hajčeng, sam pa se nabaja v Kajpingu, kjer vodi vse operacije. Kurokij se pomeča proti Zahodu, da bi se združil z armado generala Nodzu, ki namerava napasti Stakelberga pri Kajpingu. V Kajpingu stoji močna ruska armada in prav lahko je mogoče, da se bo na tem mestu bila velika bitka.

Izpred Port Arturja.

„Daily News“ poroča iz Mukdena: Zveza med Port Arturjem in Liaojangom ni popolnoma pretrgana. Ta zveza se vzdržuje z golobi, z brezščeno telegrafijo in s seli. Ne preteče teden, da bi general Steselj ne posiljal kakšnega kurirja k Kuropatkinu v Liaojang. Za to službo se prostovoljno prijavljajo častniki in navadni vojaki, ki se potem ukrajejo skozi japonske bojne vrste. Do sedaj je še vsak srečno dospel na svoj cilj. Nedavno sta dva oficirja kot kitajska kulija preoblačena nemoteno prišla skozi japonski tabor in prinesla važna poročila generalu Kuropatkinu.

„New York Herald“ javlja, da je 15. t. m. zapustilo Japonsko 26 transportnih ladij, ki imajo na krovu armado pod poveljstvom generala Nogija določeno za obleganje Port Arturja. Od teh ladij je tri uničilo vladovostoško brodovje.

Podrobnosti o pohodu vladivostoskega brodovja.

Z Vladivostoka se poroča: V tork 21. t. m. je dospel semkaj od naših križark zajeti angleški parnik »Allanton«. Na parniku je bil kot poveljnik poročnik Petrov, potem poročnik knez Ščerbatov, 1 praporščik in 44 vojakov; razen te ruske posadke je bilo še na krovu 20 angleških mornarjev s kapitanom in 30 Japonev, ki jih je rešila križarka »Rosija«. Ta parobrod so Japonci našli še pred začetkom vojne za prevoz premoga z Angleškega. »Allanton« je dospel, obložen s premogom, v Gibraltar, ko je izvedel, da križari po Sredozemskem morju ruski admirals Virenius ter lovi ladje z vojnim kontrebantem. Zbog tega se je parnik vrnil, plul okoli rta Dobre nade in srečno dospel v japonski pristan Saseho. V slučaju, da bi ga zajeli Rusi, je bil njegov tovor naslovljen na neko angleško firmo v Honkongu. Iz Saseha je parobrod odplul v Murovan, kjer je zopet naložil premog, da ga navidezno prepelje v Singapur, v resnici pa v Saseho.

Na transportni ladji »Hitahimaru« se je nahajjal, kakor je bilo že povedano, celi polk z generalom in štabom. Ta polk je spadal k 10. japonski diviziji. S te ladje se nikdo ni rešil, ker se nikdo ni hotel udati; poginilo je nad tisoč vojakov.

Na ladji »Sadomaru

naj zapuste ladjo, so bili že večinoma vse pijani. Zbog tega jih je tudi toliko število utonilo. Med ujetniki se nshaja tudi kapitan 2. vrste Ogura, ki govoril dobro ruski.

Kakor smo že poročali, je ruskim križarkam pri pohodu zelo dobro služil brezični brzojav. Rusi so vjeli vse brezične japonske brzojavke. Japonske ladje so brzojavile na vse strani: »Rusi so na morju! Bežite, rešite se!«

Popoldne so torpedovke privedle v Vladivostok več ladij, ki so jih zajele na japonski obali. Japonski in angleški ujetniki so bili v četrtek s posebnim vlakom odpravljeni iz Vladivostoka na Rusko.

Vladivostoško brodovje v akciji.

»Standard« poroča iz Perigradra: Podadmiral Jesen je bil nedavno prisilen, ker se je bližalo japonsko brodovje, potopiti neki japonski transportni parnik, dasi je več nego polovica moštva hotela kapitulirati. Oni, ki se niso hoteli udati, so izvršili samomor, druge pa, ki so hoteli kapitulirati, pa so Rusi nehote morali potopiti. Da li se ta vest nanaša na ekspedicijo admirała Bezobrazova, ali na kako novo akcijo admirała Jesena, ni razvidno.

Pametni Japonci.

Parobrod »Mandžurija« ruske vatočno-kitajske parobrodne družbe se je ob začetku vojne nahajal v ladjedelnici v Sasehu, nakar so se ga polastili Japonci. Ruska družba se je proti temu pritožila na prizno sodišče in pooblastila nekaj japonskih advokatov s svojim zastopstvom. Dotična razprava se je razpisala, toda japonski advokati niso niti odprii ust, da bi dokazali, da se je japonska vlada neopravičeno polastila parnika »Mandžurija«. Japonsko prizno sodišče je seveda izreklo, da so Japonci upravičeni ugrabiti ruski parobrod. Sedaj so japonski advokati, kakor poroča »Nov. Vremja«, položili račun za svoje zastopstvo in zahtevajo nič manj kaor 20000 rubljev. Ne dvomimo, da bi jih ne vzeli, ako bi bili Rusi tako neumni, da bi jih plačali!

Barbarstvo Japoncev.

»Rus« in »Ruskoje Slovo« poročata, da so Japonci v boju pri Vafankovu zelo nešloveško ravnali z ruskimi ranjenci. V dotičnem poročilu se pravi: Neki zdravnik je videl na svoje odi, kako so Japonci naskočili ranjence in jih s sabljami in bajoneti pobili na tla. Mrtva trupa so imela neštevilne rane, povzročene s sabljami in bajonetom. Neki mrtvec je imel 28 takih ran, drugemu je bila vsa glava razrezana, celi iztaknene in prsi prebodene na več straneh z bajonetom. Kolena večine mrtvev so bila zdrobljena s puškinim batom. General Simonov je dal o teh groznejstvih napraviti zapisnik in ga podpisati od angleškega, francoskega in španskega vojaškega atašeja. — Takšna je japonska civilizacija, za katero se tudi med nami marsikateri navdušuje!

Izgube v sedanji vojni.

»Daily Chronicle« je sestavil izkaz izgub v sedanji vojni, iz katerega posnemamo, da so Rusi do sedaj izgubili 7767 mož, od katerih je samo 978 mrtvih, Japonci pa so izgubili 7742 mož, med katerimi je 2027 mrtvih, torej skoro tretjina. Največ mrtvev so imeli Rusi pri pogibelji »Petropavlovsk« (790 mož), Japonci pa pri Kinčovu (749 mož) in pri pogibelji »Hacuze« (700 mož). Ta izkaz je seve nepopoln in netočen, zlasti ker Japonci navadno trdovratno molče o svojih izgubah. Tako so razglasili, da so pri Vafankovu izgubili samo 1000 mož, kar je povsem neverjetno, ako se upošteva, da so Rusi izgubili okoli 3000 mož.

V dobi konkordata.

Olomuc, 24. junija. Okrajni glavar v Moravskem Šumperku je začel zadnji čas učiteljstvo svojega okraja strogo nadzorovati po — oroz-

nikih. Duhovniki in drugi klerikalei pridno pošiljajo glavarju bresimene ovadbe proti učiteljem, a okrajni glavar pošije takoj orožnike, da učitelja zasilji. Nedavno je pričakal tako odposlanji orožnik učitelja pred šolo, da se je ta vrnil s sprehoda ter ga nahrušil: »Dočla je ovadba, da čitate protiverske (proč od Rima) spise. Take pregrešne spise dobivate baje redno po pošti, morda pod drugim imenom!« Šveda je bilo vse skupaj zlagana duhovniška denuncijsca, a značilno je za 20. stoletje, da bodo morali učitelji politično oblasti vprašati, kaj smejo čitati.

Ogrski državni zbor.

Budapest, 24. junija. Ministrski predsednik je predložil poročilo kvotne deputacije. Potem je zbornica nadaljevala proračunsko debato. Posl. baron Káas je izjavil, da proračun ni pošteno sestavljen, ker so dohodki državnih načrav veliko previško proračunjeni. Finančni položaj dežele se je v zadnjih desetih letih, odkar je na krmilu sedanji finančni minister, zelo poslabšal. Govornik je izjavil, da njegova stranka ne more privoliti v povišanje civilne liste, ker ogrskega dvora sploh ni. Ljudska stranka se bo proti zopetnemu obremenjenju davkokračevalcev bojevala z največjo odločnostjo. — Posl. Horanszky (liberal) je proslavljal vlado ter ji izrekel popolno zaupanje. — Nato se je debata prekinila.

Sprememba bolgarske ustawe.

Sofija, 24. junija. Vlad se sedaj primeren čas, da spremeni ustawo. Zadnji čas si je vlad s političnimi uspehi utrdila stališče, in tudi nobeden ministrski predsednik ni imel toliko trdne opore kot jo ima Petrov v političnih krogih in deloma tudi v prebivalstvu. Vendar vladu pazno preiskuje, kako misli narod o spremembni ustawe.

Turčija in Srbija.

Belgrad, 23. junija. V Novem Pazaru je nedavno mutašerif Sulejman paša priredil slavnostno pojedino ter povabil vse turške in srbske odličnjake iz celega okraja. Sulejman paša je pri tem sestanku pozdravil, kako je potrebno zbljevanje turškega in srbskega prebivalstva zaradi skupne borbe proti težnjem neke obmejne države. Tudi dva srbska odličnjaka sta poudarjala, kako so si turški in srbski interesi popolnoma slični in da enemu kot drugemu preti nevarnost iz Avstrije; neobhodno potrebno je, energično se braniti proti spletam avstrijskih agentov.

Položaj v Macedoniji.

Carigrad, 24. junija. Novi romunski konzul Padeano je prišel v Janino, toda nikjer ne more dobiti stanovanja in prostorov za svoj urad. Branijo se ga Grki, žalje in Turki. Včeraj je začelo prebivalstvo zaradi njega razgrajati po ulicah. Policia je zaprla več Grkov, ki so se novega konzula dejansko licili.

Sofija, 24. junija. Zastopniki veleških v Carigradu so opozorili vladu, da je neobhodno potrebno, da se število evropskih orožniških častnikov v Macedoniji pomnoži, ker jih je sedaj še premalo, da bi mogli začeti kako uspešno delo.

Kartuzianska afera na Francoskem.

Pariz, 24. junija. Generalni prokurator v preiskovalni komisiji je izjavil, da je popolnoma prepričan o nedolžnosti Edgarja Combesa in Legraveja. Posredovalec med štirimi poslanci in kartuzijanci, o katerem pripoveduje generalni prior kartuzijancev, ne da bi vedel za njegovo ime, je baje bil neki Lepère prejšnji ravnatelj sedaj bankerotne banke, ki je še meseca aprila nekam pobegnil. Med spisi, ki jih je policija zaplenila v njegovem stanovanju, so baje tudi pisma, ki dokazujojo, da je bil s kartuzijanci v zvezi. Prav lahko je mogoče, da je hotel kartuziance za milijone opehariti zase, ali pa so kartuzijanci tako satansko hudobni, da so hoteli s pomočjo sleparja one-

častiti Combesa in njegovo vladu. Preiskovalna komisija je brzjavno posvala za torek k zasišjanju kartuzianskega generalnega prijora in še nekega meniga ter jima tudi poslala varstvene potne liste.

Zopet diplomatični konflikt.

Pariz, 24. junija. V Port-au Prince na otoku Haiti je množica napadla francoskega poslanika s kamnjem. Čuvaj pred palačo je konzula zadel s kamenom v glavo ter ga ranil. Vzrok izgredom je sovraščto proti tujcem sploh, ker domačini misijo, da so le tu ci krivi žalostnega finančnega položaja. Francoska vlada je odposlala na otok Haiti vojno ladjo, da zahteva zadoščenje za ta napad.

Ameriški narodni konvent.

London, 24. junija. Te dni se je otvoril v Čikagu republikanski narodni konvent. Otvoritveni govor je imel v imenu predsednika Roosevelta vojni minister Rost, ki je povečeval velike zasluge in uspehe sedanje vlade ter je razvijal njen bodoči program. Značilno pa je bilo sledoče obvestilo predsednika: Ko se je Evropa bala, da se bo rusko-japonska vojna razširila ter provzročila konec Kitajske in splošno vojskovanje, tedaj se je nadarjeni (?), dalekovidni (?) nemški cesar obrnil na Ameriko s prošnjo, naj prevezame Amerika vodstvo, da se doseže sporazumljenje, kako bi se postavile sovražnostim meje ter bi se ohranila Kitajska izven Mandžurije. Inte se je tudi doseglo. — Nadalje se je sklenilo v prvi seji, da dobi Portoriko dva zastopnika, Filipini pa dobe šest delegatov v konventu.

Dopisi.

Iz Škofje Loke. Precej časa je že temu, kar je priredila načna čitalnica zadnjo veselico, ki je tako sijajno uspela. Ne vem, kaj je temu krivo, da sedaj vse miruje. Govorilo se je, da se napravi še ena veselica, toda ostalo je pri govorici, veselice pa ni bilo. Kje tiči vzrok, mi ni znano; kajti zapisniki sej mi niso na razpolago. Ako se vpraša kakega odbornika, pa molči. Kolikor mi je znano, shajali so se pomladni gg. odborniki v čitalniških prostorih z namenom, nekatere potrebine prenovitve v čitalnici izvršiti, toda? — Upali smo, da nam nač vrli odbor zopet kaj veselega, mičnega, zabavnega na program postavi. Govorilo se je, sko se prav spominjam, o nekih kupletih, da se bode jelo petje gojiti, za kar nas je gosp. predsednik sam navduševal, izrazil se baje celo nekako, da bi tudi sam sodeloval, da se dvigne ugled naše staroslavne čitalnice. A kakor se vidi, vse tisto navdušenje nekako umira. Priden obiskovalec čitalnice stavi tedaj na sl. čitalniški odbor vladljivo prošnjo, da isti poskrbi, da se razmere spremene, ter da se jame s tako vnenemo delovati, kot se je začelo in kot se je pri zadnjem občnem zboru pokazalo, pri katerem je bilo skoro polovico članov zbranih.

Čitalničar.

Iz Tržiča. Kakor se čuje, napiše »Tržički Sokol« 29. t. m. peč izlet v Radovljico. Nas Tržičane želijo veseli, da »Sokol« ravno v Tržiču napreduje. Rade volje smo se odzvali, ako nas je »Sokol« kaj naprosi, le temu se čudimo, da, ako je kakšen javni nastop v društveni obleki, ni bilo še do sedaj opaziti ne staroste in ne podstaroste. Vsa čast pa gre vremenu načelniku Ažmanu, da prisostvuje pri vsakem izletu. Ako bi še vrlga načelnika ne bilo, bi moral »Sokol« sam brez načelnstva stopati. Žalostno je, da odborniki zlasti pa starosta in podstarosta in pa blagajnik še do sedaj nimajo društvene obleke. Ali se mogoče boje germanskega tirana? Tega se nimajo batiti; ker ravno Germanci pravijo, da je prav in dolžnost, da vsek svoj narod čista. Želite bi bilo zlasti, da se odbor čimprej pokaže pred slovensko javnostjo v društveni obleki, da se bode lahko reklo temu, da »Sokol« napreduje in da se »Sokol« ne boje germanskega tiranata, pred vsem starosta in podstarosta. Do sedaj imajo obleke samo veli telovadci in to je zanje častno, posebno ker so vsi odvisni od dela, katerega imajo pri tukajnjih tovarnah. Povijmo pa, le s korajo se po-

častite pred slovenskim narodom ravno v Tržiču. »Nazdare! Več članov.

S Cola nad Vipavo. Colčani začeli smo napredovati na vse strani. Nedavno osnovalo se je tukaj katoliško izobraževalno društvo, posojilnica in hranilnica in tamburaški zbor. Kakor jutranja zvezda na jasnem nebu, pa se sveti med njimi katoliško izobraževalno društvo. Tukaj se mladeniči izobražujejo razen v branju »Domoljuba«, »Slovenca« itd., tudi v balinanju in drugih iger za denar. Prostor za balinanje je tek pokopalnišča, in marsikatera krogla si izvoli svojo pot po gomilah naših pradedov, jih drami iz večnega spanja, ter jim skrivnostno šepeta na ušesa, kako visoko stopnjo izobrazbe je prinesel nunček Janček s svojim katoliškim izobraževalnim društvom na Col. Da morajo naši umrli tudi marsikatero kletvino slišati iz ust balinarjev, ni pač treba posebej poudarjati. Tudi tamburaši se vrlo obnašajo. Društvo je sicer še prav mlado, a vendar že sedaj vse kaže, da bode v kratkem času lahko konkuriralo z žabjim zborom, če bodo starši bolj potrebljivi s svojimi sinovi, kakor tukajni »katoliški oče«, ki je hotel svojemu sinu-tamburašu razbiti tamburico, ker mu je brekanje ob strune bolj ugašalo nego senene vile ob času bližajoče se nevichte. — Posojilnica in hranilnica vrlo dobro deluje, prometa je toliko, da je jo! V temu 3. mesecu, kar obstoji ta prepotrebni zavod, je imel prometa že nad 800 kron (osemsto kron). Že sam napis na posojilnici človeka takoreč kar posili vleče, da mora tamkaj naložiti prihranjene novce. Velikanska čebela, ki je naslikana pod napisom, nas uči, da naj jo v pridnosti posnemamo ter nosimo pridno denar v hranilnico, kakor nosi ona med v svojo zalogo. Res spodbudljiv je ta naprava za vsakogar, vendar pa moramo, ker ne smemo zamolčati pravice, konstatirati, da je ta napis nekoliko pomankljiv. Znano je namreč, da so v vsakem ulnjaku zraven čebel tudi trotje, in zato bi bilo umestno, da se na napisu nasliku tudi trot, ki pridno srka med, ki so mu ga nanesle pridne čebele. Nikar pa ne mislite, da bi si bila ta trot in pa naš zupnik Janček identična!

Drobčinice iz Žužemberškega okraja.

Babica N. v Zagradcu ima čuden napis na svoji deski, viseči na hiši, v koji stanuje. (N. N. izprifana babica.) Oj, preluba ženica, odstranite desko, pošljite jo raje na Japonsko in nadomestite jo z drugo s pristnim slovenskim napisom, pa pustite jo na praviti po mojstra, ki je zmožen slovenščine, ne pa od kakega mazača.

G. kaplan Žavbi je bil pretečeno nedeljo navdan s sveto jezo, kakor Krist, ki je nekdaj iz hiše božje z bičem izganjal prodajalce. Prekuceval je namreč ženicom, katere so prodajale črešnje (pa ne v cerkvi) jerbase raz glav. Črešnje so pozabili huđomuni in nikdar siti otročaji — brezplačno. Če se je Žavbi pri tem posnemanja vrednem početju posluževal biča — nam ni znano, a trdi se, da si da poslati iz Ljubljane močan bič, ker bo letos še dosti drugega sadja.

V Žužemberku je v cerkvi in pred cerkvijo vsako nedeljo zabava.

Kaplan Žavbi podi fante iz cerkve rekoč: »marš vun — za take ni tu prostora,« — pred cerkvijo pa jih čaka dekan rekoč: »Le v cerkev fantje pojrite, v cerkvi je prostor za molitev. — Fantje so vse zbegani.

Žužemberška požarna brama je imela več let spravljeno svojo veliko lestev v stari podprtji gradu v Žužemberku, koja je last kneza Auer sperga. G. pl. Zhuber pa je kar nenašoma pustil odstraniti lestev; pa ne vemo, ali iz skrbi, da bi se stari grad ne podrl na lestev in jo pokvaril, ali pa iz skrbi, da bi se lestev ne porabil v slabu namene in bi po njej v kaki noci tatovi ne pripelzali v prostorne dvorane — ter pokrali dragocene netopirje in podgane.

Podgradar.

Vipavski torbar.

Goške Marijine hčere »stejejo si v dolžnosti v »Slovenou« z dne 18. t. m. kar z dvema izjavama zagovarjati nesramno početje svojega povodanja R. hrdva Ferjančiča. — Revice, molčite raje in ne zagovarjajte nedostosti, ker sicer boste primorale torbarja, da izprazni svojo torbo do dna in obelodanil še druge pikantnosti Vašega ljubljenca!

V prvi gori omenjenih izjav trditi dve zaostali devici, da ni imel g. Rihard z neko detomoritko nič opraviti in da je radi nje popolnoma pošten. To Vam bo »torbar« takoj verjet, ko boste še potrdili, da sta g. povodjavod vedno spremajali na njegovih skrivnih potih, in ako povesta, kdo da je bil oni možitelj, ki je tisto leto, ko je imelo pravko

društvo »Nanos« svojo prvo veselico, prištaljal nekega krasnega večera po kamenitih stopnicah do okanca one detomorilke, potkal na isto in potem kmalu izginil — a ne po stopnjicah dol — — !

Drugi izjavi, v kateri izjavlja štiri Marijine hčere, da jih g. Rihard ni nikdar spremjal po prvi vaji k sladkemu počitku, »torbar« prav iz sreč rad verjame, zakaj vse podpisane, kakor sem izvedel, ali so že prestare ali pa obč

te, kako bolj razkošno živi in menj dela, kakor naši vzgojitelji otrok. Poleg tega pa se tako obnaša, da ni v posnemanju spodobnim ljudem. On so vrati in želi skodo v vsakemu človeku, ki ni njegove stranke. On dela v Marijinih družbah samo hujšanje, da se žene potem doma z možimi prepriajo. On ljudi molze, ki ne prinesajo nobenega dobička. Ko bi ljudje bolj razumi bili, bi Rožnika ne zasipali z denarjem, da živi potem kakor baron, za kratek čas pa hujška ljudi.

Ali je to vrhunc neumnosti ali bahavosti, ko piše „Domoljub“: V Selcih napravi g. župnik na pokopališču, ki je cerkveno, novo kapelico? Župnik bode napravil kapelico? Vsak bi napravljal kapelice, če bi mu drugi denar znašali skupaj. Po pravici bi se moglo glasiti: Župnik Rožnik je nabral pri ljudem toliko denarja, da bodo napravili s tem na branim denarjem, kapelico. Kaj se bodo bahal Rožnik s tujim denarjem, kakor sraka s pavjim perjem.

Someščanje!

Dne 16, 17. in 18. julija t. l. praznoval bode „Ljubljanski Sokol“ svojo štiridesetletnico. V večjo proslavo tega praznika vršil se bode o tej priliki v Ljubljani **vsesokolski zlet**, na katerem se zbero mnogoštivni odpolanci vseh slovanskih sokolskih društev naše države.

Meščanstvo ljubljansko je do slej v podobnih prilikah še vedno pokazalo, kako mili in dragi so mu slovanski gostje v beli Ljubljani; prepričan sem zato, da stori to tudi sedaj s tem, da **okrasi svoja poslopja z stavami**, kakor bodo tudi jaz na isti način okrasiti dal mestna poslopja.

V Ljubljani, 24. junija 1904.

Zupan:
Ivan Hribar l. r.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. junija

— **Kdaj se postavi v Ljubljani Prešernov spomenik?** Iz dobro informiranih krogov se nam piše: Zajev Prešeren je na Dunaju vlit, prostor park pred justičnim poslopjem v Ljubljani je urejen in prizavljen, a vendar se monument Prešernov ne more postaviti in od kriti, ker — ni denarja. Manjka še okroglo 16.000 kron. Ako bodo kopalni prispevki za spomenik tako počasi kakor dozdaj, se gotovo ne postavi Prešeren pred desetimi leti! Malo nas je, veliko narodnega davka imamo. Veliko je narodnih društev, ki prirejajo veselice sebi na korist, a za občne narodne potrebe se ne zmenijo. Častno izjemo tvori letos edina idrijska čitalnica, ki je priredila 21. t. m. veselico v prid Prešernovemu spomeniku. Ali bi je ne mogla druga društva posnemati? Kdaj bodo dala dejela Kranjska kaj za Prešerna? Nedostatek ni tak, da bi se ne mogel zbrati v kratkem času, če bi bilo malo več zavednosti med nami, zato urno na delo vsak, ki ve ceniti velikana Prešerna!

— **Političnih uradov — polževa hitrost.** Pod tem naslovom št. 140 »Slov. Naroda« se nekdo po pravici pritožuje, da potnih stroškov zdravnikov, kateri so v državni službi ter se pri sodiščih rabijo kot izvedenci, ne odmeri več nadodsni računski oddelek, ampak dejelna vlasta in da se vsled tega odmerjenje partikularov zavleče za par mesecev. Čemu se je uvedlo tako zavlačevalno postopanje, nam ni znano, čuli smo pa že večkrat izražati mnenje, da hočejo računski uradniki imeti več dela in seveda vsled tega večji status. Diete in potne stroške sodnih uradnikov pri kazenskih komisijah in tudi zdravnikov, ki niso v državni službi, odmeri nadodsni računski oddelek, pristojbine zdravnikov, bodisi da so v državni službi ali ne, sodišča prve instance, diete in potne stroške državnih zdravnikov pa c. kr. dejelna vlasta. Partikulari o eni komisiji morajo prehoditi šibe treh državnih uradov. »Geschäftsvereinfachung«, o kateri se na višjih mestih tako rado

blede, tako postopanje prav gotovo ne služi. Noben urad na zemlji menda ne postopa tako pedantično in ne cepi toliko dlake, kakor računski oddelek v Gradcu. Stvarnega razloga tedaj ni moglo biti zato, da se je takó strogemu uradu odvzelo adjustiranje potnih stroškov državnih zdravnikov. Zdravstveni oddelki pri dejelni vladah imajo pa tudi dovolj potrebnješega in nujnejšega dela, kakor odmerjanje in izplačevanje pristojbin sodniških izvedencov. V komplikovanju poslovanja neizkorpi birokratizem je v tem oziru iznašel že gorostasne reči in jih bode še. Časa imamo dovolj, denarja pa tudi, kajti čas je denar.

— **Iz Leseca.** Z notico od tukaj v »Slovenskem Narodu« z dne 20. t. m. je bilo ljudstvo v Lescah in v okolici nad vse iznenadeno. Ko se je izvedelo za vsebino, povpraševali so ljudje drug drugega kaj da je in vsak je hotel imeti svoj »Narod«. Celo gostilničarji so svoje številke pred željnimi čitatelji prikrali, da bi jih morda kdaj ne odnesel. Prodalo bi se hilo sila veliko te številke, ko bi bila na razpolago; celo v Radovljici ga je precej zmanjkalo. Gospod Seigerschmied pa je dobil dotično številko naravnost iz Ljubljane, baje po kat. vitusu od škofovstva, še bolj gotovo pa od popravarske kovačnice. Takega uspeha se g. župnik gotovo ni nadejal. Prej je »Narod« imenoval in črnil kot umazane sunje, sedaj pa je ljudstvo tako slastno segalo po njem, da, še celo on sam ga je prejel. Ljudstvo soglasno govorira: res je, prav je tako; Seigerschmied pa pravi nasprotno: jaz od Leščanov druzge ne pričakujem. Podobnega učinka ne bi bila napravila v nedoglednem času cela četa najspresnejših agitatorjev za »Slov. Narod« in njegov ugled. Toda dopisnik je prezrl še mnogo drugih in tehtnih zadev. V prihodnjih se hočemo baviti z vprašanjem, kako se ravna s cerkvenem premoženjem, kar zmore tudi precej opasno postati.

— **Malomaren kaplan.** Ljudstvo je mrmlalo, ko ni bilo občinski umrlega g. župnika na Brezovici maše; tega je pa kriv edino le kaplan. On namreč bi moral to preskrbeti, pa za to je on prelahko mišljen. Ravn tako se je zgodilo malo prej zaradi njega na podružnici Log. Kaj takega se ni nikdar zgodilo, ko je bil g. župnik živ. Za to stvar torej ni skrbel, skrbel pa je, da je malo po župnikovi smrti na pravil igro, namesto da bi žaloval; seveda igra mu prinesa precej okroglega! Le tako naprej, to je prav lepo!

— **Novice iz občine Medvode.** Piše se nam: Župnik Janez Brenc v Preski še sedaj ni podrl mlajev, katere je kupil in plačal sam, da so se postavili pred enim mesecem g. škofu v čast. Ker naš župnik ne more pozabiti birme, ne moremo pozabiti tudi mi, kako jo je napovedal v cerkvi. Ko je namreč povedal za vsakuro, kaj se bo godilo in tisto ponovil 10 krat, veste 10 krat ponovil, oznanil je, da bodo presveti prevzideni in premilostljivi končno delili avdijence in temu je pristavl: »Le pridite, pa vse pridite, ki me hočete tožiti, Vam bom odprl vrata, sam Vam bom odprl, pa smejal se Vam bom.« Nekateri trde, da je naš Janez Brenc prizogen, drugi, da je zloben, ne motijo se ne prvi ne drugi. Njegova boljša polovica, ki ga pa v zlobnosti neskončno presegala, je pa razupiti župan Smoče. Ni nam še odgovoril, s kako pravico je zahteval višjo pobotnico, nego je bil plačan račun, ne briga se za tiste štere, ki so bili pokriti z mahom, debla je pa spravil domov, tisti, ki je v ta namen da je ovadbo zavrl, žugal, da se obesi. Oča Smoča ima veliko dela, tako, da se včasih podpiše na svoje »duševne« prizovode, včasih pa ne. Včasih je za to, da se župnišče prav lepo popravi, včasih pa ne. Včasih je zato, da se kaplani popravi, da naj se prosi za kaplana, kateremu naj se dohodki zboljšajo z darovi župljanov, včasih je pa zoper kaplana in zoper župnika, zoper farovž in zoper kapljano. Svojo trojico: Škofa, »Slovenca«

in Susteršiča, le te tri pa farba s svojo svetostjo tako, da ne vedo kje da so. Laž, obrekovanje, sovraštvo, to so Smočeve božje »čednosti«. Že zaradi teh čednosti občani komaj čakajo, da pride skoraj do novih volitev. Kako nesrečni so pa šele tisti, ki imajo pri občinskem uradu kaj opraviti. Uradnih ur ni; župana ni doma in ga tudi pričakata ni, ni ga, in njega od nikoder ni. Zadnjo nedeljo se je v Sori v cerkvi zgodilo, česar se ne spominjajo Dr. Šusteršič in »Slovenčev« ter »Domoljub« urednik Žitnik. Dr. Šusteršič je namreč na Šmarni gori nešramno napadel Sorškega župnika Berceta. Njegovo nešramno zabavljanje, sta s slastjo ponatisnila »Slovenec« in »Domoljub«. Ker g. župniku ni dana prilika, da bi si poiskal zadoščenja saj uživata Šusteršič in Žitnik poslansko imuniteto, pozval je z lece dr. Šusteršiča in dr. Žitnika, naj oskrbita priliko, da more proti njima kazensko postopati, ali pa naj odločita vsak svojega somišlenika, ki ga ne ščiti imuniteta in ne duhovniški stan, naj dotičnika javno isto izpovesta, kar je govoril Šusteršič a ponatisnil Žitnik in to naj storita tako gotovo, kakor gotovo si hočeta obdržati čast. Kaj bosta moža tedaj storila o tem bodemo sporočili.

— **„Smrdeči mlin“ false**
— **Stadtähnle in Celju.** Iz Spodnje Štajerske se nam piše: »Slovenski Narod« je poročal, da je smrdeči mlin, oziroma kakor se sam imenuje Stadtähnle preplavljen Ljubljano in menda tudi celo Kranjsko z nemškim naznanim, da se bo njegov popotnik kmalu oglašil, da bi temu ali ouemu obesil svoj izdelek. Na Kranjskem se bodoce gotovo vprašali, no, kaj pa je to »Stadtähnle Cilli«, ki misli, da Kranjci že komaj čakajo na njegovo moko? — Dobro bo torej, da izveste na Kranjskem, kakšno podjetje je to? Po imenu »Stadtähnle« soditi, bi človek mislil, da bo to podjetje, ki je je osnovalo mesto Celje. Pa ni! To podjetje niso osnovali ne mesto Celje, ne celjski meščani. Mlin je zasnovala četverica najzagrizenejših spodnjestajerskih nemškutarjev, katerim je pristopil na pomoč istotako zagrizeni nemškutar kranjski. Lastniki mlino so namreč: Jos. Lenko iz Št. Petra v Savdolini, Hans Jeschounigg iz Arjevasi in M. Matheis, trgovec v Brežicah, edini Celjan: železni trgovec Jul. Rakusch. Kranjski udeležnik je pa J. Michelschitsch, trgovec v Zagorju. Ker pa potrebnega cvenka sami niso zmogli, da bi to podjetje začeli, napravil se je velik »pump«. Bogataš, posestnik kmetijske tovarne v Hrastniku Gosleth je dal posojila, kakor se govor, 1½ do 2 milijona kron. — Kak pomen pa imata mlini? Ali ga je potreba poklicala v življenje? Ne, edino smrtna maščevalnost. Trgovca železnine Julija Rakuscha je bila zadela namreč svojčas čast, da je bil od celjskih zagrizencev izvoljen podžupanom, oziroma županom celjskim. Kot tak je imel komando celjske policije in pomočne celovske policije, takrat, ko je celjska sodrga na najnemščnejši način ob prilikih prihoda čeških dijakov napadala vsakega Čeha in Slovenca, možkega in ženskega, celo otroka, s kamenjem, koli itd., ko je cela truma celjskih falotov, spremljana od nekaterih policistov v vrstah koračala mimo hiše g. dr. Sernea, kjer je bilo za iste že pripravljeno streljivo — podnevi je namreč neki mestni hlapac velik voz kamenja tja pripeljal — ter je to hišo obsula s celim dežjem kamenja ter potolkla vše šipe in napravila druge poškodbe. Storilec se ni noben dobil, akoravno je g. dr. Serne že par ur prej pisemno naznani sl. magistratu, kaj se pripravlja! To izredno izborno komando policije, katero je takrat imel edini Rakusch v rokah, pridobil je njemu velikanske zasluge za celjsko nemštvoto, in seveda vzbudila tudi izredne simpatije v vseh slov. narodnih krogih proti njemu. — Slovenci so torej mislili, če g. Rakusch skrbi tako »krasno« za varnost Slovencev, Bog ve, kako bodo za naprej slovenske stranke v njegovi železni štacuni sprejemali. Rakusch je imel namreč staroznano trgovino železnine, ter imel posel po slov. Štajerskem, Hrvatskem, Kranjskem, Istri itd. edino na Nemškem nič. — Da se torej Rakusch, ki Slovencev ne more

videti, ne bo po slovenskih kupcih zanaprej prehudo razburjal, so sklenili Slovenci osnovati slov. železno trgovino, »Merkur« kot zadrugo. Pa Rakusch, ki kar zbesni, če Slovenca živega zagleda, zbesnel je zaradi »Mercurja«, se vozil v Gradec, na Dunaj k vsem močnim uradom, k trgovskim zastopom, dokler mu je vlasta šla na roko, ter po finančni prokuraturi provzročil izbris zadruge »Mercur«, nakar so celjski Nemci nabilo mrtvaški list na vrata »Mercurjeve« trgovine. Pa »Mercur« ni umrl, je kmalu zopet od mrtvih vstal; trgovino prevzel je g. Peter Majdič, pos. umetnega mlina, ter je železno trgovino tako krasno uredil in razvil, da je ta trgovina ena najlepših na avstrijskem jugu, ter s svojim prometom presega Rakuschevo trgovino. Nasledek Mercurjeve železne trgovine je bil, da je ena nemških železniških trgovin v Celju, Radakovitsev, Šaškom živigat, oziroma jo je Rakusch prevzel, da ima tam zalogo. Seveda je bil tudi nasledek, da odslej noben pošteu Slovenec več ne prestopi praga Rakuscheve trgovine. To pa boli, budo boli. Nemški kupci je presneto malo, in če Slovenci, ki so dozdaj vse groše, iz katerih obstoji Rakuschevo bogastvo, znotis skupaj, izostenje, bo žaltova! In vsega tega je kriv g. Peter Majdič, ker dela tako hudo konkurenco Rakuschevi železni trgovini. Torej maščevanje tuhta Rakusch. Ti meni hodiš v škodo pri železnini, jaz bom pa tebi pri moki! Tako je nastal ta mlin. — Zakaj pa se imenuje ta mlin smrdeči mlin — Stinkmühle? Ta mlin dela z nekim strojem, ki napravlja strahovit, neznenos smrad. Kadar ta mlin dela, smrdi po celem mestu, smrdi po okolici celjski, zlasti po Gaberju, smrdi tako, da ljudem sapa zastaja ter se jim v želodcu vzdigne. Vsi sosedje, vse okolice občine okolice celjske, vse je že vložilo pritožbe na mestni urad in na namestništvo, naj se ta grozno smrdeča naprava ustavi. Vse pri tem mlinu je kužno, zrak in tudi voda, ki od strojev odtekata. Odkar prihaja voda v Koprivnico, pocrka rib na stotine, ter plavajo s trebuhom na vrhu po vodi. — Smrdljiva tvarina, ki v zraku plava in ga okužuje, mora tudi priti med moko, ter isto okužiti. Saj so sami »mlinarji« vse odprtine mlina proti strojem zadelali, da bi pristop smradu in okuženega zraka do moke vsaj nekaj zabranili. Mlin je dogovoren ter dela pridno, kar dokazuje večen smrad, torej bo tudi nekaj namlel. Važno vprašanje je sedaj, kam pa moko spraviti za dober denar? Nemški stranki ni. Nemci v Mariboru, na srednjem in gornjem Štajerskem imajo vse polno mlino. Nemška »Gemeinbürgerschaft« ne gre tako daleč, da bi svoje nemške mlino popustila spodnjestajerskim nemškutarjem na ljubo, ter od njihovega smrdečega mlina kupovali menda smrdečo moko. Treba torej loviti slovenske odjemalce. Slovenski groš pa le diši. Sedaj torej naznajajo kranjskim Slovencem, da se bode »ponižati« njihov potnik pod njihovo slovensko streho, da si bode celo storil nečast, prestopiti prag njihove slovenske hiše, česar sicer celjski nemškutarji nikoli ne store. Pa seveda, naznanih je nemško. Narančna, prokleta dolžnost vsakega Slovenca je vendar, da se nauči nemški, že zato, da bode lahko od smrdečega mlina v Celju dobival dopise in »izborni« moko. — Toliko pojasnila, da bodo kranjski Slovenci vedeli kaj je smrdeči mlin, Stadtähnle ali Stinkmühle v Celju.

— **Odbor »Matici Slovenske«** je izvolil v seji dne 28. marca t. l. odsek, ki naj pripravi vse, kar je treba za izdajo »tehničnega nemško-slovenskega slovarja«. V ta namen se obrača ta odsek do vseh, ki so morda že nabirali ali še nabirajo tehnične izraze, bodisi med narodom, bodisi po tiskovinah, s prošnjo, da mu blagovolijo svoje zbirke dati na razpolaganje ali mu vsaj naznani, kakšne zbirke imajo, t. j. v kakšne tehnične stroke spadajoče in kako obširne, in ali bi jih bila volja nabranu gradivo v porabo prepustiti »Slovenski Matici« za slovar, ki se ima o svojem času izdati. Dopisi,

tičoči se to stvari in zbirke, naj se pošiljajo »Slovenski Matici« v Ljubljano. Pripravljalni odbor za izdajo tehničnega slovarja.
— **Družba sv. Cirila in Metoda** je sprejela ravnokar od tvekde J. Perdana v Ljubljani kot prispevek prodaje Cyril in Metodovih užigalic znatno sveto 600 kron; tudi je sprejela, kakor se je v izkazu dirl že navedlo, od prodaje platna 200 kron, dalje pa od prodaje Cyril in Metodovega mila 400 kron. Slovenci in Slovence, segajtele po izdelkih Cyril in Metodove družbe, ker naklanjate s tem temu najvažnejšemu narodnemu društvu znatne dohodke!
— **Drugod in pri nas.** Hrvatski časnikarji so imeli te dni v Zagrebu sestanek, na katerem so med drugim sklenili, da od 1. julija t. l. se razne društvene notice ne bodo več sprejemale brezplačno, temveč bodo morale društva za priobdelovanje tachih notic plačevati določeno odškodnino za pokojninski in podporni zaklad hrvatskih časnikarjev. S tem sklepom hočajo hrvatski časnikarji uvesti pri hrvatskih listih evropske razmere. Če so te društvene notice presedale že hrvatskim časnikarjem, kaj naj rečemo šele mi. Tacih razmer, kakor so pri nas v tem oziru, sploh nini kjer več na svetu. Pri nas je naravnost nezaslišano, kako se časopisje izkoristi za razna društva. Vsako najobskurnejše društve že misli, da izhaja list za to, da bo za to društvo delal reklamo — in reklama, ki jo delajo pri nas društva, je dostikrat res nešramna — povrh se pa še zahteva, naj pošiljajo uredništva svoje poročevalce k takim društvenim priedbam. Pa še ni vse! Imamo društva, ki izkoristi način list z naravnost impnjočo mogočnostjo, katerim pa nikdar ne pride na misel, da bi svoje tiskarske potrebuščine naročala v naši tiskarni. Tem razmeram se bo moral narediti konec. Društvena naznanila itd. zanimajo samo jako omejen krog bralecov, vse drugo občinstvo pa se jezi in kolne, da se dragi prostor v listu porablja za take notice. Za list so taka poročila največje breme, najnadležnejši balast in delajo listu samo škodo, ker če bi teh notic ne bilo, bi se moglo priobdelovati druge stvari in bi se število naročnikov pomnožilo. Pri naših razmerah, sicer ni misliti da bi v doglednem času mogli priti tako daleč kakor so Hrvatje, ali skušali se bomo vsaj približati temu cilju in v ta namen bomo v prihodnje o določno rigorozneje postopali kot doslej.
— **Socuten »Slovenec«.** »Slovenec« se hoča ponašati, da ima novice iz vseh slovenskih pokrajin; seveda te novice polovi le po drugih listih. Pri tem se mu včasi pripeti nesreča v geografiji. V »St. Marein am Pickelbach«, tam v graški okolici, kjer so že krofasti »joklini«, je umrla žena nekega

Slovenski Narod

se prodaja v posameznih izvodih po
10 h v sledenih trafikah:

Ljubljana:

I. Bizjak, Vodmat, Bohoričeve
ulice št. 10.

L. Blaznik, Stari trg št. 12.

M. Blaž, Dunajska cesta št. 14.

H. Dolenc, južni kolodvor.

M. Elsner, Kopitarjeve ulice 1.

H. Fuchs, Marije Terezije cesta,
nasproti Kolozja.

A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.

A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.

I. Kos, Kolodvorske ulice št. 26.

IV. Kristan, Resljeva cesta 24.

A. Kustrin, Breg št. 6.

J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.

A. Mrzlikar, Sodnitske ulice št. 4.

I. Pichlar, Kongresni trg št. 3.

M. Sever, Gospodske ulice št. 12.

J. Sušnik, Rimská cesta št. 18.

A. Svatek, Mestni trg št. 25.

F. Šešark, Šelenburgove ulice št. 1.

R. Tenente, Gradaške ulice št. 10.

A. Velkovrh, Sv. Jakoba trg 8.

Šiška:

M. Favai, Spodnja Šiška pri kolodvoru.

M. Lavrenčič, trgovec v Šiški.

Kamnik:

Marija Ažman, trgovka.

Škofja Loka:

Matej Zigon, trgovina in trgovka na Glavnem trgu št. 34.

Kranj:

Karl Florian, knjigotržec.

Radovljica:

Oton Homan, trgovec.

Lesce (v bufetu na kolodvoru):

Ivan Legat, gostilničar in posestnik.

Bled:

Ivan Pretnar, trgovec.

Fischer, časopisni paviljon.

Javornik:

Štefan Podpac.

Bohinjska Bistrica:

Mijo Grobotek, trgovec.

Ribnica:

Ivan Lovšin, trgovec.

Novo mesto:

Josip Kos, knjigovez.

Krško:

Henrik Stanzer, trgovec.

Vrhnik:

Gostilna Mantua (Fran Dolenc).

Logatec:

Makso Japelj, trgovec.

Cerknica:

Kravanja Anton, trifikant in trgovec;

Pogačnik Alojzij, trgovec;

Popevič Janko, trgovec;

Karolina Werli, trifikantinja.

Begujo pri Cirknici:

Ivan Stergulec, hišna št. 31.

Št. Peter na Krasu:

A. Novak, na kolodvoru juž. želez-

Ilirska Bistrica:

Rozal Tomšič, trgovka.

Senožeče:

Ant. Zelen, gostilničar in trifikant.

Celje:

Marija Miklauč, trgovka v „Na-

rodnom domu“.

Zidani most:

Mary Peterman, trgovka na kolodvoru.

Celovec.

Josip Sowa, časopisni biró.

Gorica:

Josip Schwarz, trgovka, Šolska

ulica št. 2 (via scuole 2).

Marija Rauniak, trgovka na kolodvoru.

Trst:

M. Bevk, Piazza Barriera vecchia

(vogal ulice Bosco št. 1).

Mihaj Lavrenčič, Piazza Ca-

serma št. 1.

M. Majcen, ulica Miramare št. 1.

Št. Stanič, ulica Via Molin pic-

colo št. 8.

Pulj:

Marija Schütz, trgovka na postaji

državnega kolodvora

Reka:

A. Potošnjak, Via del Molo.

Časopisni biró „Globus“, via

Adamich št. 2.

Zahvala.

Za mnoge dokaze preravnega sočutja med boleznjijo in ob smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne materje, prababice, tete in tače, gospe

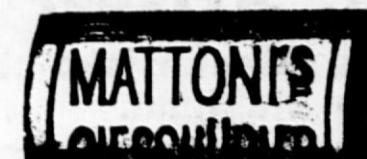
Antonije Blumauer roj. Urbas

zasebnice

za mnogoštivalno spremstvo ob pogrebu drage pokojnice in za prekrasne darovane vence, izrekamo najdanejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

Ljubljana, 24 junija 1904.

1799 **Žalujoči ostali.**

6-5

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se tako pogostoma prodajajo ponaredbe Mattoni-jeve Giesshübler slatine.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lasniku in v vseh lekarinah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Trgovski pomočnik

zmožen slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, izuren v manufakturini in špecerjski stroki, kakor tudi v knjigovodstvu, želi svojo dosedanje službo s 15. avgustom premeniti. 1789-1

Kdo, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Proda se zemljišče

na Jesenicah, blizu kolodvora in nove velike ceste iz Save na kolodvor. Prostor je pripravljen za trgovino ali gostilno. 1796-1

Naslov pove upr. „Slov. Naroda“.

Letovišče

v vili g. barona Leo Baillon-a v Kokrici pol ure oddaljeno od Kranja, z 2 sobami, 1 sobo za posle, kuhinjo, stajo za 2 konja, verando in lepin vrtom, s popolno opravo, nasproti izborne goštinstve se odda za mesečno plačilo 60 K.

Vprašanja je staviti na g. Antona Depoli, brivski salon v Kranju. 1773-1

VABILO

na

veliki javni ples

po goriški šagi

ki bode ob lepem vremenu

vsako nedeljo

v gostilni „pri Toncu“

na Glimeah štev. 7

na prostem pod kostanjem na 160 m² velikem odru. 1800

Godba na pihala z Vrhniko.

Začetek ob 3. popoldne. Vstop prost.

Za dobro jed in pijačo, kakor tudi že točno postrežbo se jamči.

Za obilen obisk se priporoča

lv. Končan, gostilničar.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO

LETNIK XXIX. (1904).

Izhaia po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četr leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele II K 20 h na leto.

Pozamejni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národná Tiskarna“ v Ljubljani.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ngodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujoci se vplasti.

Vsek član ima po preteklu petih let pravico do dividende.

Posestvo naprodaj!

V Martinji vasi pri Mokronogu se proda iz proste roke posestvo z gozdarskimi poslopji, njivami, travniki itd. vred. Vse posestvo je v najboljšem stanju in obseg z vsem skupaj do 50 oralov. Proda se posamič ali pa tudi vse skupaj. — Pojasnila daje lastnik Anton Mavšar, Preproče, p. St. Rupert, Dolenjsko. 1790-1

Esence

prve, neprekosljive kakovosti, za izdelovanje likerjev, žganja, vseh špirituoz in jesiha pošljam kamorkoli. Velikanski prihranitev, neverjeten uspeh zajamčen. 709-18

Zanesljivi specjalni recepti. Ceniki in prospekti gratis in franko.

Karel Filip Pollak
tovarna za esence v Pragi.
(Pošteni; spretni zastopniki se iščejo.)

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

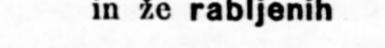
Dobiva se povsod. 972-24

Izdelovatelj vozov

FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimská cesta št. II
priporoča svojo bogato zalogu novih in že rabljenih 237-23

VOZOV.

I. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg štev. 1.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani

v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one

knjige, katere so izšle valožbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Epilepsijska.

Kdor trpi na padavici, krhki in drugih živčnih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zastonj in poštne proste razpoljilja
priv. Schwanen-Apotheke
Frankfurt a. M. 541-18

Izvežbana

pletilka nogovic

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.
Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.
1741-3

Učenca

14 let starega, z dovršeno ljudsko šolo se sprejme v trgovini z meš. blagom.
Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“

Strojarskega pomočnika

Išče Matej Završnik v Cerknici pri Rakeku. 1788-1

Kava reelna, izvrstna, 5 kg franko carine prosti po povzetju. 4 kg. gld. 1.77
Mexico, ekskvizitna " 1.70
Perl Kubu in žlahtna " 1.50
Java fit modrikasta " 1.30
Salvador jako fin " 1.25
Campinas najfinješi " 1.25
Cenovnik zastonj. Razpoljila naravnost. Colonial Import Compagnie Fiume 133/14

Perje za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 9-25
Pred Škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Čudovita novost!
325 komadov za 1 gld. 95 kr.

Krasna ura z tako lepo verižico, točno idoča, za katero se daje dveletna garancija. Velikolepa Laterna magica s 25 krasnimi podobami. 1 krasen koljé iz orient-berov, patentni zaklep, najmoderneji nakit za dame, 1 fin usnjati mošnjiček, tako elegantni nastavek za smotke, 1 garnitura ff doublezlatih manštehov in srajčnih gumbov, 1 ff žepni nožec, 1 ff toaletno zrcalo, belg steklo v etui, 20 predmetov za dopisovanje in 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje v hiši. Krasna 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošljite proti postemu povzetju za 1 gld. 95 kr. razpoljalnica

S. Kohane, Krakov poštno predalo 72,

Ako ne ugaja, se denar vrne. 1778

Triumph-štédilna ognjišča
za gospodinjstva, ekonome, i. dr. v vsakoski izpeljavi. Ze 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljši in največji izdelek. Največja prihranitev goriva. Specijalita: Štédilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franko proti dodeljanih znamki. 543-35

Torava za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Vse strmi nad dobroto teh že črez 1000 prodanih poljskih kukal. Mesto K 40 le K 12. Velefino akromatsko dvjetato poljsko kukanje, najnovije, preizkušene konstrukcije s 6 objektivi, model „Zeus“ za potovanje, gledališče, 144 mm, s kompasom, usnjatim tokom, jermenom in vrvico. Cena 12 K. Pričutnostna cena.

Daljnogled

kaže na več ur oddaljenosti K 2'—franko K 240. Čudežni mikroskop z lupo, povečava vsak predmet 400krat, 2 K.

Najboljši ameriški stroj za strženje las

iz najboljšega jekla s 3 grebeni ki se predenejo za 3 vrste

strženja, po ceni in higieniskih prednostih preseže vse doseganje izdelkov. Vsekumur nenadomestljiv. Cenik kompl. stroju K 5.50, najini, kakovosti K 7.—, za brado K 6.50. Za strženje konj in psov po K 5.50, hrvi varnostni samobilni aparat v eleg. kovinski kaseti K 4. Razpoljiljanje proti povzetju. Ceniki gratis, če se sklicujete na ta list.

M. RUNDBAKIN, Dunaj IX/I,
Lichtensteinstrasse 23. 1691-2

Kupim
več sto metrskih sežnjev meter dolgih 1748-2

bukovih drv.
Josip Turk
Radeckega cesta štev. 3.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušč za lovec in strelec po najnovješih sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predstavlja stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvija. Vse puške so na c. kr. preskuševalci in od mene preskušene. — Ilustracija v ceniku zastonj. 25

IVAN TERDAN
slikar in pleskar 1801-6

Ljubljana, Vegove ulice št. 8
se priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi za izvršitev vseh v svojo stroko spadajočih del po najnižjih cenah.

Pozor
mizarji, tesarji in stavbeniki!!
V novi lesni trgovini nasproti c. kr. drž. železnice se prodaja les na drobno po spodaj zaznamovanih cenah. 1301-3

	Smrek les	Mecesnovles				
Deske	iz Koroške in Gorenjske	iz Koroške in Stajerske				
I.	II.	III.	I.	II.	III.	
Debelina	ena cola vin.	ena cola vin.	ena cola vin.	ena cola vin.	ena cola vin.	
1/2	6	5	4	14	10	8
3/4	8	7	6	14	10	8
4/4	10	8	7	15	13	10
5/4	12	11	10	20	18	16
6/4	15	14	12	24	22	19
7/4	18	16	15	28	24	29
8/4	20	18	16	30	30	26
9/4	—	—	54	34	22	

Filerki od 3/4 do 4/4 à devoljš K -54.

Tramki " 4/4 " 10/12 " " " 70.

Jovarna pečij
ustanovljena 1888.

Založnik zvezne c. kr. avstrijskih državnih uradnikov

Alojzij Večaj
Ljubljana, Trnovo, Opeksarska cesta, Veliki stradon 9.

priporoča vsem stavbnim podjetnikom in sl. občinstvu svojo veliko zalogu najpravnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpripravljajočih.

prstenih pečij

različnih vzorcev kakor: renaissance, harok, gotiske secesion itd., karor tudi štédilniku in krušne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvezban. 909-13

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

909-13

se sklicujete na ta list.

M. RUNDBAKIN, Dunaj IX/I,
Lichtensteinstrasse 23. 1691-2

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

ki razume vse stroke pletenja se sprejme.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1741-3

Fran Szantner v Ljubljani

v Šelenburgovih ulicah 4.

Največja izbera črevlje za gospode, dame in otroke od najpreprostejših do najfinjejsih po vseh cenah.

Pristni goodjearski črevlji za tenis za gospode in dame. Turistični črevlji in gamaše vseh vrst v zalogi. 14-4-4 Častnički črevlji po predpisih.

Na zunaj se posilja po povzetju.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Lavorč je vodnjega zoda.

veljavien od dne 1. junija 1904. leta

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. k. PROGA CEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponori osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussie, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budjevice, Pizeo, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dnevno osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. uri 10 m popoldne osobni vlak v Podnart-Kropu ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregen, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Pizeo, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponori osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razred), — PROGA IZ NOVO MESTO IN V KOČEVJE. Osobni vlaki Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novemestu, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako. — Ob 2. uri 10 m popoldne osobni vlak v Grosupljiju ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 8 m zvčer v Novemestu, Kočevje PRIHOD IZ LJUBLJANO juž. k. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. razr., Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Aussie, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak v Trbiž. — Ob 11. uri 10 m dnevno osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Prago, Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razr.), Pizeo, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pizeo, Genevo, Curih, Bregen, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmonec, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljak, Celovec, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 30 m zvčer z Lesc-Bleda le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 8. uri 44 m zvčer osobni vlak z Dunaja, Lipskega, Praga, Franzensfeste, Karlovičevac, Heb, Pizna, Budjevice, Linc, Ljubnega, Beljak, Celovec, Pontabla, čez Selzthal z Inomosta in Solnograda. — Ob 10. uri 40 m ponori osobni vlak v Trbižu ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m po popoldne iz Straže, Toplice. Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvčer istotako. — Ob 9. uri 22 m ponori osobni vlak z Grosupljega od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. k. V KAMNIK. Mesani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvčer. Ob 10. uri 45 m ponori same ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD IZ LJUBLJANO drž. k. IZ KAMNIKA. Mesani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dnevno, ob 6. uri 10 m zvč. Ob 9. uri 56 m ponori isto samo ob nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času ki je za 2 min. pred krajnjim časom v Ljubljani.

Po visoki kralj. dež. vladu proglašena za zdravilno rušinsko vodo

čista alkališko-muriatiška

Apatovačka kiselica

ni samo najboljša in najzdravjejsa

namizna pijača

ampak tudi najkoristnejša in najznamenitejša

* zdravilna voda *

ki je od prvih zdravniških avtoritet priporočena in deluje nenadkritljivo pri bolestih želodca, pljuč, požiralnika, raznih katajev, astme, mehurja, kamna, hemeroid (zlate žile), steklih in zrnatih jeter, gorečice in raznih ženskih bolezni.

Odlirkvana s 13 zlatimi in srebrenimi kolajnami. —

„Upraviteljstvo vrelca Apatovačke kiselice“

Zagreb, Ilica št. 17. 487-38

Dobiva se po vseh iekarnah, drogerijah, restavracijah in gostilnah.

Novo!

Novo!

Amerikanske avtomatične .. samebašalne puške na šibre

sistem Browning.

Istotako imam veliko zalogo

pušk in revolverjev

= najnovješih sistemov po najnižjih cenah. =

FRAN ŠEVČIK
puškar, Židovske ulice 7.

Se vladeno priporoča

Mehanik
Ivan Škerl
stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Številni stroji po najnižji cent.

Stekle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje prav dobre in cene.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

◆ Ljubljana ◆

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

Iasnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na Izboru.

Vsakešna narodila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih narodilih blagovih naj se vzorec vpusti.

Ign. Fasching - a vdove

klučavničarstvo

Poletjanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogu

štetilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinjejsih, z žito medjo ali mesingom montiranih za oklade v počitnicami ali kahlam. Popravljanja hitro in po ceni. Vnajma narodila se hitro izvrši.

A. KRACZMER zaloga klavirjev

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

priporoča popolno zalogo

kratkih klavirjev, mignonov in pianin

najbolj renomiranih firm po najnižjih cenah. Preigrani klavirji, solidno in stanovitno prenarejeni so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm:

L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju;

B. Stingl, c. kr. dvorni zalogatela na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršijo se podlaganje z usnjem strokovnjaško in prekrivno in zaračunavajo najcenejše.

Modni kamgarde. Ljubljanski suknji za polovico cene

Suknje blago za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauč

Ljubljana 27

Špitalske ulice štev. 5.

Najnižje cene

škrbnične skupine

Preobleke. Ponravila.

L. Mikusch tovarna dežnikov Ljubljana, Mestni trg

Št. 20.279.

RAZGLAS.

V občini Rašica, c. kr. političnega okraja Kamnik pojavila se je kužna bolezen steklina, radi katere se je za občine Rašica, Trzin, Loka pri Mengšu, Vodice in Šmartno pod Šmarino goro za dobo od 10. junija do 10. septembra 1904 zaukazala **pasja zaprtja**.

V tem času mora imeti v imenovanih občinah vsak pes proti popadanju varni nagobčnik, sicer bi ga konjač uvel in pokončal.

Na to odredbo se opozarjajo oni, ki nameravajo s svojimi psi iti v omenjene občine.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 18. junija 1904.

1792

Št. 20.661

Razglas.

Mesarska zadruga je na svojem posvetovanju dne 20. t. m. vsled intervencije mestnega magistrata sklenila, da se ima od 1. julija t. l. počenši **prodajati goveje mese po sledečih cenah:**

meso 1. vrste kg po K 1·48

2. " " 1·28

3. " " 1·20

To se s tem javno naznana.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 22. junija 1904.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-NIM BLAGOM TER POTREB-SCINAMI ZA KROJA-ČEIN ŠIVILJE.

ERNEST SARK

LJUBLJANA
Stari trg št. 1.

Št. 1325.

Razpis.

Zgradba poslopja za novo mestno ubožnico v Idriji.

Mestna občina v Idriji razpisuje prevzetje zgradbe poslopja za mestno ubožnico dražbenim potom.

Posamezna dela so proračunjena sledče:

1. Zidarska dela	28051 K 88 v.
2. Tesarska dela	2680 " 77 "
3. Kritje strehe	734 " 80 "
4. Kleparska dela	497 " 55 "
5. Naprava pečij	790 " — "
6. Oprava kuhinj in stranič	579 " — "
7. Mizarska, ključavničarska, steklarska in plesarska dela	3729 " — "

Skupaj . . . 37063 K — v.

Pismene, vsa ali le posamezna dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali pa doplačila v odstotkih na enotne cene proračunjene naj se vpoštejejo

do 6. mal. srpanja t. l. do 6. ure zvčer

podpisanim županstvu.

Ponudbe, kolekovane s kolekom za eno krono, je doposlati zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzetje zgradbe mestne ubožnice v Idriji“.

Ponudbi je dodati izrecno izjavo, da pripozna ponudnik stavbene pogoje po vsej vsebinib in da se jim brez pogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot varščino 10% stavbnih stroškov v gotovini, ali v pupilarno varnih papirjih po kurzni ceni.

Občinski odbor si pridržuje pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbe ali cene.

Načrti, proračun in stavbeni pogoji so na vpogled razpoloženi v občinski pisarni v Idriji.

Mestno županstvo v Idriji

Vodno zdravilišče
Kopališče Kamnik na Kranjskem. Najlepša gorska lega milo podnebo zavarovano proti vetrui.
 Zmerne cene. Začetek sezije 15. maja. Navodila daje ravateljstvo zdravilišča.
 Popolno vodno zdravljenje, solnene kopeli, suhovočna zračna zdravljenja, kopeli z ogljenočevico kislino, masaže, gimnastika in elektr. zdravljenje.
 1625-3 Zdravniški vodja: U. M. Dr. Rudolf Raabe.

Št. 17.708.

Razglas.

1713-3

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane sklenil je v svoji seji dne 17. maja t. l., da se imata katoliško pokopališče pri sv. Krištofu in pa vztoko od istega ležeče pokopališče evangeljske cerkvene občine, ker sedaj ležita že v obsegu mesta, v smislu dvornega dekreta, z dne 23. avgusta 1764 št. 2951 opustiti, ter s 1. dujem maja 1905 za nadaljnjo pokopavanje zapreti.

Mestni magistrat kot politična oblast prve stopinje pa je po kolegjalnem posvetovanju v seji dne 9. t. m. na podlagi poročila mestnega fizika dr. Ivana Kopriveni z dne 7. maja 1901 in glede na izjava mestnega stalnega zdravstvenega sveta z dne 29. maja 1901 spoznal, da je pokopališče pri sv. Krištofu tudi iz zdravstvenih ozirov nedopustno in da je s 1. dnem maja 1905 za nadaljnjo pokopavanje zapreti.

To se v smislu § 62. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano z dne 5. avgusta 1887 dež. zak. št. 22 javno razglaša z dostavkom, da je onim, ki imajo iz kacega posebnega pravnega naslova pravico pokopavati na omenjenih 2 pokopališčih v grobničah ali kupljenih grobovih, morebitne stvarne ugovore proti sklepu občinskega sveta z dne 17. maja t. l. in proti odločbi mestnega magistrata z dne 9. t. m.

najkasneje do 30. dne julija t. l.

vlagati pismeno pri mestnem magistratu ljubljanskem.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 13. junija 1904.

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem

Najvišje odlikovanje razstave kopališč DUNAJ 1903. **Varaždinske toplice** Velika zlata svetinja in časten znak razstave.

Železniška postaja, pošta in brzojav ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovec).

Anala po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu u. 1. 1894. 58° C vroč vrelec, žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojini delovanji pri misični skrnini in kostenihi v členkih, boleznih v zgibih in otrpenju po vnetici in zlomljenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, poltnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurnem kataru, škrofelnih, angleški bolezni, kovnih diskraziyah, n. pr. zatruljenju po živem srebru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod iz gorskih vrelcev, zdravljenje z mrzlo vodo z douche — in po Knipelu, celo leto odprt; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravilska godba, katero oskrbujejo člani orkestra zagrebške kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus goste. Tudi so na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnštvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekti in brošure razpošilja zastonj in poštni prostro

oskrbnštvo kopališča.

165-10

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 156-27

Največja zaloga

pohištva

Najnižje cene. Najboljši blago.

Ustanovljena 1847.

AVGUST REPIĆ

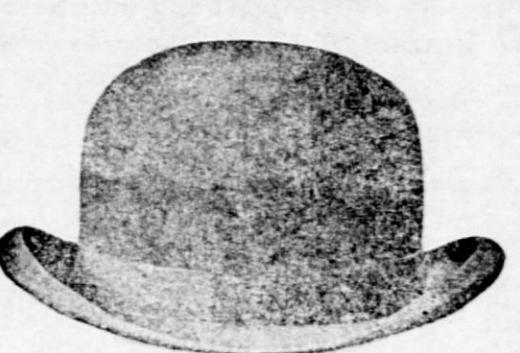
sedar 27

Ljubljana, Kolezijske ulice 16
 (v Trnovem) izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode po najnižjih cenah. Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg (tuk glavne prodajalne na voglu).

Največja zaloga **klobukov**

najnovejše façone. Nizke cene. Prodaja na drobno in debele. Ceniki brezplačno.

Odlikovan z zlato medaljo na razstavi v Parizu 1. 1904.

Dragotin Puc

tapetnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18

izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi vse v to stroku spadajoče predmete lastnega izdelka.

Voda ljubljanska podružnica pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Glavna trgovina:

Stari trg štev. 21.

Pekarija

in slaščičarna

J. ZALAZNIK

živiljake:

Glavni trg 6

in

Sv. Petra cesta 26

Avg. Agnola

Ljubljana, Dunajska cesta 13

Gostilniška in kavarnarska

namizna nosoda

po najnižjih cenah.

Grofa R. Keglevich-Buzina redilna moka

Dematogen SUHOSTI

je edino uspešno sredstvo proti (upadlosti), slabemu teku, nervoznosti, bledičnosti, migreni, slabokrvnosti. V najkrajšem času garantično oblika, damam bujne prsi, v 6 tednih 20 klg. več teže, za otroke in odrasle obojega spola se rabi z najboljšim uspehom. zdravniško sijajno ocenjeno in pripovedano. Večkrat odlikovano, tudi Grand Prix v Parizu 1903. — Fazite na ime „Dematogen“, zak. var. — Karton stanje št. 1-25. — Razpoljilja centralna zaloga.

1523-5

v Ljubljani v drogueriji A. Kanc. E. J. BALZAR, Dunaj III, Heinburgerstr. 56.

Naznanilo.

Firma SINGER Co., deln. družba za šivalne stroje v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4, si usoja vladljivo javljati vsem čast odjemalcem, svojim kupovalem in vsemu p. n. občinstvu, da se je brezplačni kurz za vezenje v hotelu „pri Maliču“ 22. t. m. pričel in da bo trajal do 10. julija t. l.

Obenem priredimo razstavo s prostim vstopom in prosimo mnogobrojega obiska z odličnim spoštovanjem

1765-2

SINGER Co., deln. družba za šivalne stroje v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 4.

SPECIALNA IZVRSITEV stropov in streh, varnili, pred ognjem, zvokom, potresom in glijami, brez uporabe železnih opor.

ABSOLUTNA VARNOST PRED OGNJEM!

FALESCHINI & SCHUPPLER. ○ ○

INŽENIR IN MESTNI STAVBINSKI MOJSTER

C. kr. deželnosodno zapriseženi zvedenec in cenilec.

235-23

Izvršitev nadzemeljskih in podzemeljskih zgradb

LJUBLJANA

vrste.

NAČRTI in PRORAČUNI NA ZAHTEVO BREZPLAČNO

Stanje hran. vlog 31. marca 1904

K 5,628.041'18

Telefon 185

Kmetska

Rezervni zaklad 1. januarja 1904

K 82.838'41

posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic

obrestuje hranične vloge po 4½%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Posojila po 5% in po 5½%.

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let

ali pa v krajšem času po dogovoru.

URADNE URE: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.-12. ure dopoldne in od 3.-4. ure popoldne.

Poštne hranilnčne urade št. 828.408. 905-18

Zopet znižane cene!!

IZ LJUBLJANE samo v New-York 65 gld.

Prosta hrana že v Bremenu.

Brzoparniki:

Kaiser Wilhelm II.

Kronprinz Wilhelm

Kaiser Wilhelm der

Grosse

Kaiserin Maria

Theresia

(največji in najhitrejši parniki)

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodnih cen pri meni ne povišajo cene ameriških železnic.

183-22

Edvard Tavčar = Ljubljana = Kolodvorske ulice 35

nasproti starji „Tišlerjevi“ gostilni

Ustanovljena 1847.

Konceptni uradnik

ozir. solicitator z večletno odvetniško in notarsko prakso, izboren uradnik, jšče primerne službe najraje v mestu. Ponudbe pod „Uradnik“ na upravnistvo „Slov. Naroda“. 1751-2

VREDNOST

MAGGI-jeva odlikovanja: 4 velike nagrade, 26 zlatih kolajn, 6 častnih diplom, 5 častnih nagrad.

okuane hrane se ne kaže samo v večjem, z jedjo združenim užitku, kajti čim bolj okusna je hrana, tem laže jo prebavi želodec in tem bolje se porabijo njene redilne snovi. To nam pojasni vseh 1779

MAGGI-jeve ZAŠČIMBE za JUHO in JEDILA.

Ta je za skrbno gospodinjo presekano ceno sredstvo, ki podeli slab mesni in Bouillon-juhi, polivkam, zelenjavam, jajčnim jedem itd. močan, prijeten okus. Ker je zelo izdatno, se ne sme nikdar preveč pridejati! Še, ko je jed gotova, nai se pridene! — Dobiva se v vseh trgovinah s kolonialnim blagom, delikatesami in drogerijah, v stekleničkah od 50 h (če se potem napolni od 40 h) naprej.

Idealnokrasno posestvo naprodaj!

Prekrasna leža (senčnato), posestvo meji na dve okrajni cesti in je na vse strani ločeno; velik park; železniška postaja; pošta in brzojav. — **Graščinsko poslopje** s 17. sobami; mnogo postranskih prostorov; vse novo in sočne, prav praktično urejeno; lesene prevleke in stropi. Kloseti na vodo, vodovod, telefon.

Vrtnarska hišica; **hlevsko poslopje** za 6 konj, kompletno, luksorizno opravljeno (kljuge, marmornate prevleke); osuševalna naprava na cevi; kolnica za 12 voz s cementnim tlakom, veliko podstresje, prostor za lonžiranje. **Stekleni cvetličnjak**, 22 metrov dolg, postavljal I. Gridl, Dunaj; vodovod, klet za sočnje, velik zelenjadni vrt, lesena uta, kozelo; **Kegljičče** (pokrito), prostor za Lawn-Tennis, vrtna lopica, velik ribnik, kopalna uta. — Njive, travniki itd., okoli 11 ha in gozdovi okoli 14 ha. Lastna lovška pravica. 750 sadnih dreves (jabolka prezimajo). 1731-4

Veliki rezervoari, studenci, vedenjaki, kanalizacije itd.; prekrasne ceste. Vse v lastni režiji prav vestno oskrbovano. Investirana je večja vrednost. Hranilniška bremena 25.000 gld. **Proda se** le proti gotovini. — Opise pošilja

graščina Novi Šalek pri Velenju, Štajersko.

IVAN JAX in SIN

trgovina s šivalnimi stroji in voznimi kolesi v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 17.

Edini zastopnik za
Dürkoppova kolesa
Styria (Puchova) kolesa
orožna kolesa
(Waffenräder).

D. SERAVALLI

Ljubljana x Slomškove ulice št. 19 x Ljubljana

Izdelovatelj umetnega kamna in cementnih cevi.

Priporoča se č. gg. stavbenim podjetnikom, kakor tudi slavnemu občinstvu za nabavo **cementnih cevi**. 250-23

Cevi iz portlandskega cementa, vsakovrstne stopnice, plošče za tlak v različnih barvah in okrasnih, cementni strešniki, mize iz mozaika in cementa, vodovodne školjke, okraski za fasade, vsakovrstne podobe, konjski žlebovi, goveje jasli, korita za svinjake itd. se nahajajo vedno v zalogi.

Prevzame vsa v to stroko spadajoča dela.

* Delo okusno in solidno z garancijo. *
Cene po dogovoru nizke. Postrežba točna.

IVAN SCHINDLER, Dunaj III, I., Erdbergstr. 12

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedeljstvo itd.

kakor: mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljsko orodje, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistišnice za žito, luščilnice za koruzo, silamo-reznic, stroje za rezanje repe, mline za goljanje, kotle za kuhanje krajce, sesalke za vodnjake in gnojnico, vodovode, svitčene cevi, železne cevi itd.

od sedaj po zopet izdatno znižanih cenah

rvano tako vse priprave za kletarstvo, medene pipe, sesalke za vino, gumiljeve in konopljene cevi, gumiljeve plote, stroji za točenje piva, skrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodavcev in penečih vin, mlini za dlsave, kavo itd., stroji za izdelovanje klobas, tehnice za živilo, tehnice na drog, stebarske tehnice, namizne tehnice, decimalne tehnice, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodje in stroji vseh vrste za klučnici, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, vse pod dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih

tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in poštnine prosto.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupci in agentje zaželjeni.

Piše naj se naravnost:

IVAN SCHINDLER, Dunaj III, I., Erdbergstr. 12.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2

Filijalca: Resiljeva cesta št. 7

praporča:

Najboljše urejeno **zalogo razširjenega papirja**, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, bilježnic, črnala itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za Ijudske šole. Nastenske tablice za Crničeve računice.

Šolske knjige za Ijudske šole.

Molitvenike v raznih vezeh.

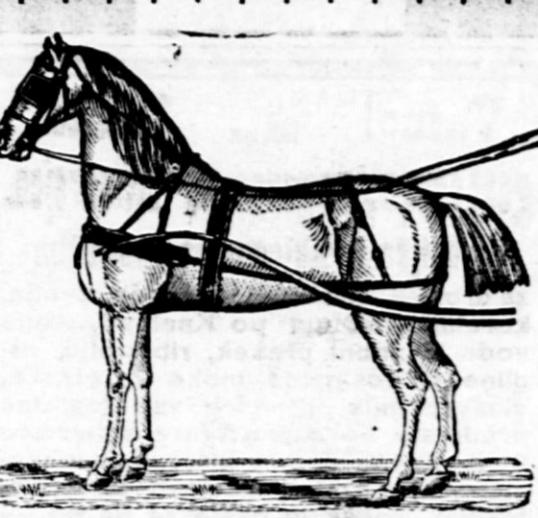
Tiskovine za gospode odvetnike in c. kr. notarje.

Klape slovenskih literatov.

Razno galanter. blage itd.

Nizke cene, točna in solidna poštrža.

WWW

JOSIP STUPICA

Jermenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.

Priporočam svojo zalogu najrazličnejših

konjskih oprav

katere imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potrebščine.

◆ Cene nizke. ◆

Z ogastvo las
z lasnim cvetom in po-mado 'Linge Long' po 1 K;

isernati zobje
z 'Mentholf'-ovo ustno vodo in zobnim praškom po 1 K 60 h;

Lepota polti in telesa z 'Aida'. milom: cvetlično 60 h, cream 1 K.

Dobiva se le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschläger, kemik.

Jurčičev trg Jurčičev trg

v Ljubljani.

Razpošilja se proti vpošiljavitvi zneska ali s poštnim povzetjem.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

Olije zoper prah

dosedaj najboljše, prosto benzina, smole, petroleja ter kislina brez konkurenčne, brez vsakega duha

po najnižjih cenah:

1 kg. 80 h, več à 70 h, pri nakupu večje množine še ceneje.

Novo! Patentirano **Novo!**

nepremočljivo mazilo za počrenjenje rujavih čevljev, usnja itd.

Nad 30 let obstoječa, živahna in večjega obsega

trgovina z mešanim blagom

v zvezi z gostilno na Gorenjskem
se odda za dobo več let v najem.

Na razpolago je prodajalna z večimi skladišči. — Hiša z dvema sobama in vinski kletjo za gostilno, petimi sobami za stanovanje z drugimi potrebnimi prostori vred. — Pri hiši je vrt, gospodarsko poslopje, hlev i. t. d.

Naslov za ponudbe pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

1482-11

Samo še nekaj dni!

Vleklo se bo že 30. junija 1904.

Kralj. ogrska

1275-8

državna dobrodelna lotterija

Glavni dobitek 150.000 kron.

Vsi dobitki 365.000 kron.

Srečka stane 4 krone.

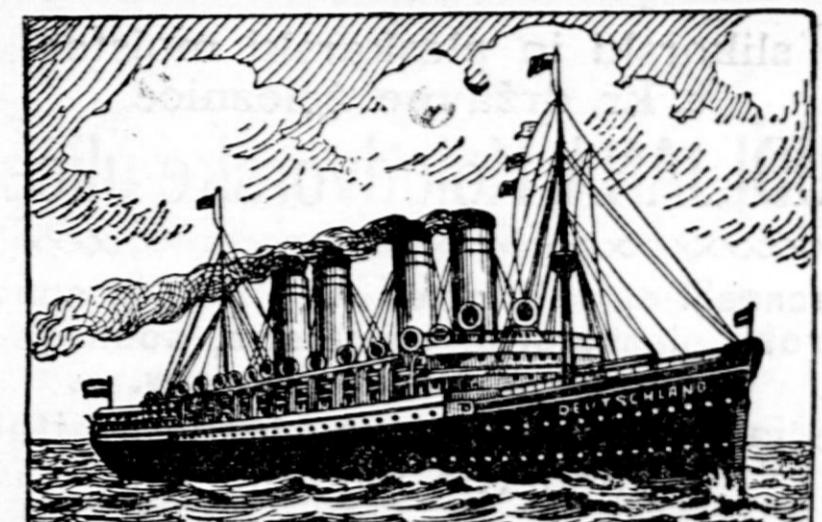
Srečke se dobavijo pri kralj. ogrskem **loterijskem dohodarstvenem ravnateljstvu v Budapešti** (glavni carinski nadzor), pri vseh poštnih, davčnih, carinskih in solnih uradih, na vseh železniških postajah in skor po vseh trafikah in menjalnicah.

Kralj. ogrsko loterijsko dohodarstveno ravnateljstvo.

Preje
gld. 105.

Ravno ista vožnja in postrežba kakor preje.

Iz Ljubljane v Novi-York samo 70 gld.

s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvania, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, California i. t. d. toliko višje, kolikor je **tarifna cena** po ameriški železnici; s priznano najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, naj pošlje 20 K are na moj naslov:

2282-43

Jr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta št. 31.

FRANC DOLENC

v Ljubljani, Marijin trg št. 1

zraven franciškanske cerkve.

Redka priložnost!

Redka priložnost!

Zaradi izpraznjenja prostorov moje trgovine **prodajalo se** bo v zalogi se nahajajoče **manufaktурно blago**, katere obstoji iz: sukna, ševijotov in kamgarnov iz volnenega blaga za damske obleke, žametov, perilnega blaga, vseh vrst belega blaga in podlage, belih Šnurl in piket porhantov, belih batistov za obleke, belih in volnenih zastorov, garnitur, tepihov in preprog, civilov za matrace, platna za ruhe, krovov in kocev, belih in Jägerjevih srajc, vseh vrst modcer, nogavic, ovratnikov, manšet in kravat, židan in kambrikastih robcev — **po jako znižanih cenah**.

Blago se oddaja tudi v večjih množinah, zaradi tega se gospodje trgovci v okolici na to priložnost posebno opozarjajo.

Slavnemu občinsvu priporočam, uporabiti to priliko za nakupovanje manufakturnega blaga, in se udano priporočam

FRANC DOLENC

Ljubljana, Marijin trg št. 1.

1350-14

Razglas.

Opoža se zadnje čase, da se vozijo po Ljubljani kolesarji-motociklisti s hitrostjo, ki provzroča nevarnost za zdravje in življenje pasantov in za tuje imetje.

Posestniki takih vozil se torej opozarjajo, da velja za motocikle pravtako, kakor za druga kolesa § 39 cestno policijskega reda ljubljanskega, da se sme s kolesi po vsem mestu voziti samo **počasi** to je tako, kakor smo v malem diru voziti prevoznik.

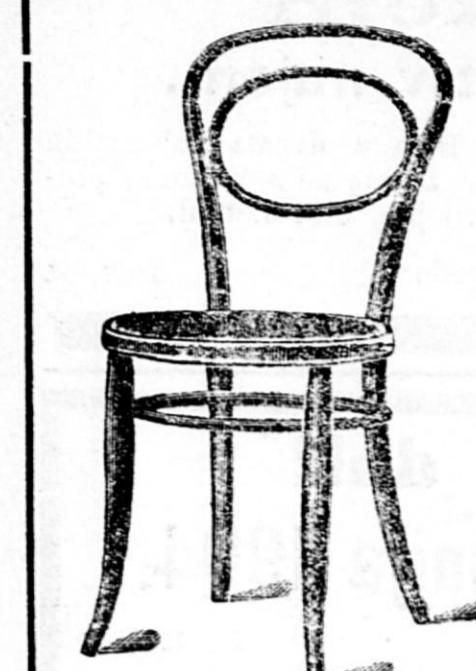
Pravtako veljajo za motorska kolesa v polnem obsegu vsi ostali predpisi, ki jih navaja cestno-policijski red glede koles, tako n. pr. kar se tiče zvoncev, tablice s številko, svetilke itd.

Prestopki se kaznujejo, če ne spadajo pod določila splošnega kazenskega zakonika z globo od 2—200 K ali pa z zaporom od 6 ur do 14 dni.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 12. junija 1904.

Zupan: **Iv. Hribar** l. r.

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča
tovarna stolov

Fran Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko
priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imetjem
in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in ka-
varnjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd.

natančno in trpežno izdelane
stole, fotelje, vrtni stoli, gugalnike, naslo-
njače itd. itd. 1913—25

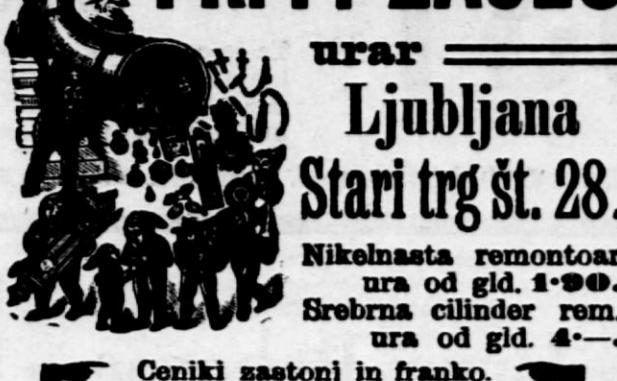
Blago je izdelano iz trdega, izbranega lesa, poljubno
likano ali v naravnih barvih imitirano.

Največja izbera stolov, naslonjače in gu-
galniki iz trstovine.

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z
nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga
in cene, zastonj in franko.

Naročavalcem na debelo se dovoli znaten popust.

FR. P. ZAJEC

urar

Ljubljana
Stari trg št. 28.

Nikelasta remontoar
ura od gld. 1.90.
Srebrna cilinder rom.
ura od gld. 4.—

Ceniki zastonj in franko.

Milostiva gospa!

Blagovolite zahtevati
moje najnovejše

Vzorce
svilnatega blaga
franko.

Henrik Kenda

v Ljubljani
Mestni trg št. 17.

* Josip Makovec *

Založnik državnih
zvezze c. kr. avst. uradnikov ...

slikarski in pleskarski mojster
c. kr. državne železnice.

LJUBLJANA, Kolodvorske ulice 6.

Najzanesljivejša izvršitev vseh del, ki spadajo
v stroko pleskarstva, lakirarstva, sobnega sli-
karstva in slikanja napisov.

Specialist za fladranje, lesne imitacije
in moderno slikanje sob. 1327—8

Zaloga vseh vrst firneža, laka in bary.

Kaj je in kaj obsega

ravnokar v c. kr. dvorni in državni tiskarni
dovršeno delo, ki sta ga pospeševali vis. c. kr.
ministrstvi notranjih zadev in za trgovino:

Austrijski centralni kataster

Ta doslej prva izdana, na podlagi avtent. uradnih podatkov sestavljena
edina popolna

Adresna knjiga za vse

* * * **Austrijsko**

obsega v 10. oz. 11. zvezkih, ki se lahko posamič kupijo:
Vse protokolirane in neprotokolirane trgovske, industrijske in
obrtne obrate in natančno oznamenilo njih protokoliranja.

Vse naslove abecedno urejene po deželah, krajih in obrtih.

Abecedno urejeni naznamek strok za vse zvezke.

Popolni LEKSIKON KRAJEV in POŠT. 3182—57

V vsakem zvezku v c. kr. vojaško-geografskem zavodu na-
pravljeni zemljevid dotedne dežele.

Natančno oznamenilo vsake mestne, tržke ali krajevne občine,
oziroma kraja.

Pri vsaki občini se tudi dalje natančno razvidi:

okrajno glavarstvo in okrajno sodišče, obseg, število pre-
bivalstva, občevalni jezik, cerkvena oblastva, šole, poštne,
železniške, paroplovskie, brzozavne in telefonske postaje.

Cena zvezkom:

Zv. I. DUNAJ. K 13— || Zv. VI. PRIM. I. DALM. . . K 6.60
Zv. II. SP. AVSTRIJSKO " 14.60 || Zv. VII. TIR. I. PREDARL. . . 12.—
Zv. III. G. AVST. I. SLCB. . . 11.80 || Zv. VIII. CESKO (dva dela) " 32.—
Zv. IV. STAJERSKO . . . 10.— || Zv. IX. MOR. I. SLEZIJA " 26.—
Zv. V. KOR. I. KRAJSKO " 8.— || Zv. X. GAL. I. BUKOV. . . 27.—

Naroča se v

KATASTERSKI ZALOGI, Dunaj IX. Hörlg. 5.

kakor tudi v vsaki knjigotržnici tukaj in v inozemstvu.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripoznan izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, ves od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
dipe glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadklrijajujoč** dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstne **apno**.

Priporočila in spričevala
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: 1139—10
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

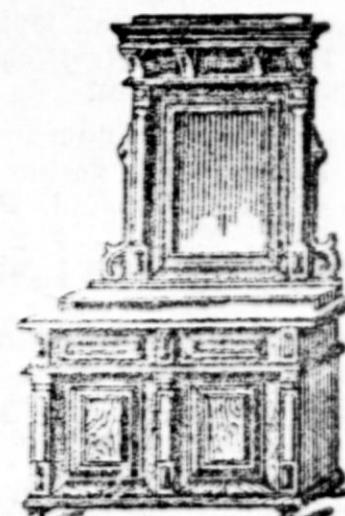
Prva kranjska mizarska zadruga v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev
raznovrstne temne in likane **sobne**
oprave iz suhega lesa solidno izgo-
tovljene po lastnih in predloženih vzorcih.
Velika zaloga raznovrstne izdelane
oprave za salone, spalne
in jedilne sobe je na izberu ce-
njenim naročnikom v lastnem skladis-
tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Josip Arhar

načelnik. 95—25

Patent uradno
zabelezen
pod štev. 750.

„GROSSOL“

za stare in nove strehe iz lepenke (Pappdächer) kakor tudi za ploč-
vinaste strehe (Blechdächer) najboljši, najbolje krijoči in najtrpežnejši
plesk sedanjega časa.

„Grossol“

je vlaknasta pleskala tvarina za stare in nove strehe iz
lepenke, ki pri največji vročini ne kipi in ne kapija, pri
mrazu pa ne poka in ostane vedno elastična. vse take strehe
iz lepenke, ki jih dosedaj ni bilo možno popraviti, se dajo
z „GROSSOLOM“ za več let absolutno zgostiti.

se uporablja mrzlo in se ne potresa s peskom.

ne teče in ne kapija.

„Grossol“
„Grossol“
„Grossol“
se ne trga in ne poka. Z „GROSSOLOM“ se maže le vsakih
5 let in nadomešča novo kritje. Gorenje lastnosti so nam
potrdili često mnogi s priznanimi pismi in prima spričevali.

Priprvne krtače za mazauje se dobe pri nas.

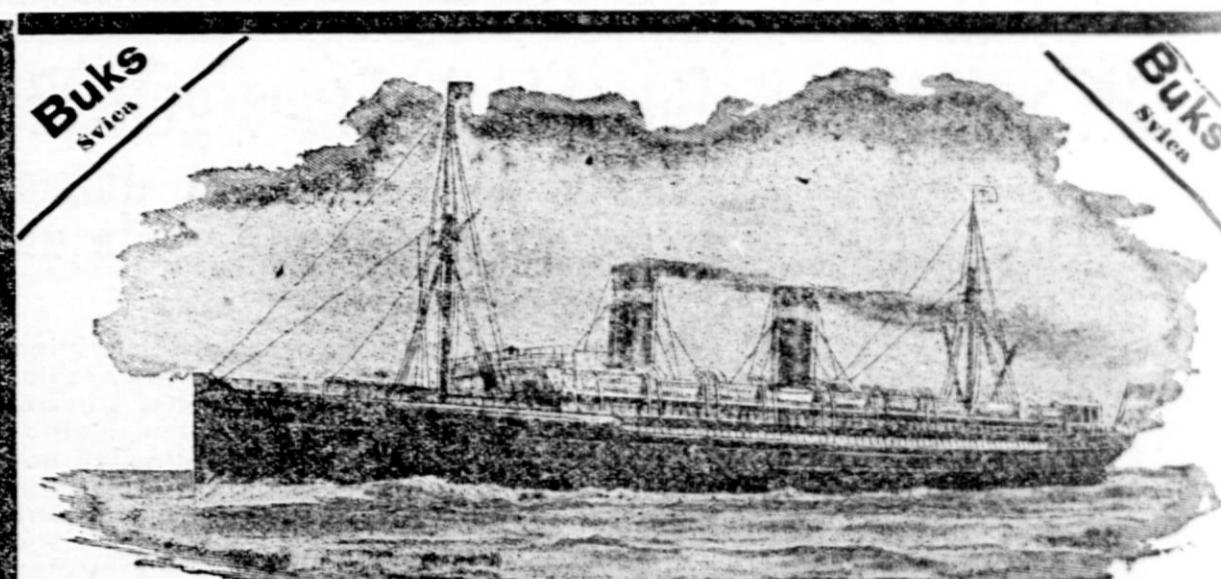
Monalkonska tovarna oljnatih mazil za vozove in kemičnih produktov

KOLLAR & BREITNER

1125—3

tovarna za strešno lepenko, lesni cement, asfalt, kotran in grossol.

Varuje se pred slično se glasečim in manjvrednim ponarejanjem.

Čujte in strmite Amerikanci!

Cena iz Buksa čez
Francosko v New-York samo **gl. 64.**

Cena Ljubljana — Buks samo 5 gl. 3 kr.

„All' right Patner!“ Ako hitiš na Buks, tam se boš vozil

1155—13 **zanesljivo le 6 do 7 dni!**

Vsa natančna pojasnila daje zastopnik generalne agenture LOUIS

KAIZERJA (za vso Švicico)

IVAN BIHELJ
v Buksu (Švica).

Buks Švica

Firma J. S. BENEDIKT Ljubljana

prodaja zaradi opustitve trgovine na Starem trgu vso zalog
belega, modnega, modistovskega blaga in krojaških potrebščin

po izjemoma silno znižanih cenah.

na
Starem trgu
št. 6.

Kdor bi rad kupil **ceno**
in **dobro**, naj porabi redko
priložnost!

Nikogar se ne sili, da kaj
kupi!

1728-2

Javljam, da prevzemam v delo

slikanje napisov in črk

ter jih izvršujem kar najboljše, moderno
in v lepih bavarah. 1617-9

B. GROSSER

slikar za napise in črke
Ljubljana, Prečne ulice 8
nasproti mestni ljudski kopeli.

Odvisi niste več
od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko
vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna
povabila, koverte, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi
taki tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami fl. —70	253 črk fl 2-40
90 " " 85	354 " 3—
127 " " 120	468 " 3-60
140 " " 160	640 " 5—
211 " " 2—	809 " 6—

J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela.
Zastopnik se lšejo. Dunaj I., Adlergasse 7 (telefonski 12.179)

Neugajoče se vzame nazaj.

Zahtevajte
cenovnik o vsakovrstnih štampilih. Najnoviji stroji za numeriranje, šablone, klešče za plombe, vžigalni pečati, pečatne marke z vzobodenim tiskom.
Preše za vzoboden tisk. Klisej po vsaki predlogi, moderni monogrami in zobelci za perilo, solidno izvršeni
in ODESA na Ruskem, Puškinskaja 16.
Cenovniki zastonj. 76-25

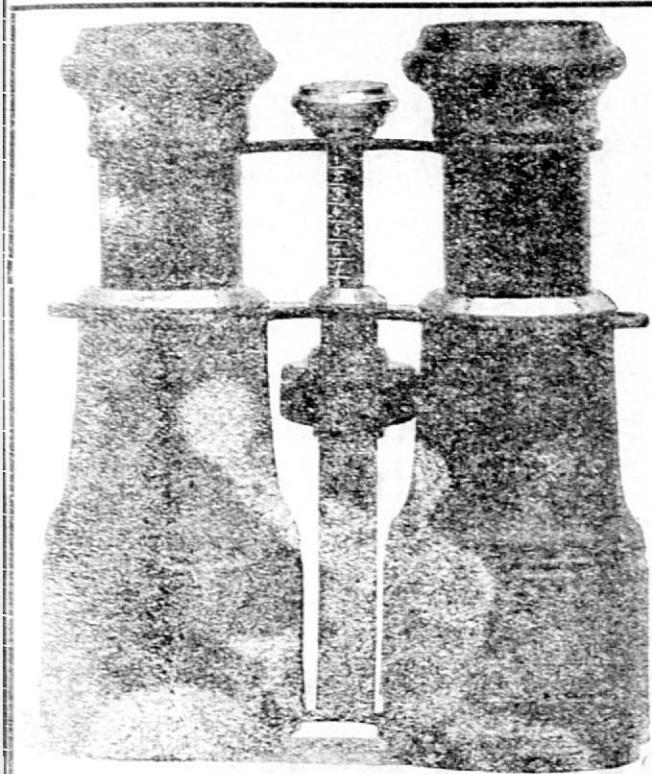
Mizarstvo in tesarstvo

lše

1745-3

kompanjona

z 10000 K vioge. Gospodje, ki bi
lahko pomagali v pisarni, dobé plačo
in delež od debička; kapai se za
varuje. Pripravno tudi za penzioniste.
Ponuša pod "Provinzhauptstadt
10.000" upravnemu "Slov. Narodu".

Optični zavod
Karol Pichler
Ljubljana
Jurčičev trg št. 3.

Za čevlje najboljše čistilo na svetu!

Fernolendlt- voščilo za čevlje ki daje čevljem temno-črn blešk in ohranjuje usnje stanovanito.
Fernolendlt- loščilna mast za svetle čevlje, ki se po njej lepo svetijo in usnje konzervira.
Fernolendlt- Nigrin (črna loščilna mast) našlač za koze (Kid) usnje, chevreau-, masovo-, šagrin-usnje in Box-Calf. Usnje postane nepremožljivo, mehko in voljno, se tudi v mokroti ne odbarva, obleka se ne maže, čevlji se pa fino, črno bleščijo.

Dobiva se povsed.

Štefan Fernolendlt
c. kr. priv. tovarna (ustanovljena 1832)
c. kr. dvor. dobavitelj. Dunaj, I. Schulerstrasse 21.

Na razstavah: v Parizu "Zlata sveljina", v Londonu "Grand Prix".

Zgodovinska povest
iz francoskih časov
na Kranjskem

"Pod novim orlom!"
(ponatis iz "Slov. Naroda")

je izšla!

Ta povest je, izhaja v "Slov. Narodu", vzbudila mnogo pozornosti in živo zanimanje po vsej deželi ter smo jo morali na mnogostransko izrecno zahtevali izdati v posebni knjigi.

Dobi se edino-le pri

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Iztis po K 1-60, po pošti K 1-80.

"Käthe"-voda za prsi.

Senzacionalno sredstvo v doseglo prekrasnih prsi in edino po svojem presenetljivem učinku. "Käthe"-voda za prsi se rabi le na zunaj, je torej primerna za vsakršno konstitucijo ter je docela vegetabilna in zajamčeno neškodljiva. Steklenica stane 4 gld. z navodilom o uporabi vred. Razpošilja diskretno in pod povzetjem

mdm. Käthe Menzel

Dunaj, 18 okr., Schulgasse 3, I. nadstr., vr. 50.

Najlepši kras ženske so lepe prsi.

Ljudska pijača.

Zazvorovo pivo.

V vrečicah 5 h, v pastiljih 4 h.

Najboljši
pripromoček oroti pijančevanju. Deluje
olajšajoč, čisti kri in miti čat, hrani
zdravje in denar. Pristni le s to znamko.

Šumec limon. bonboni

svetovnoznanne moči, priporoča

Prva češ. del. dr. orient. slad. blaga i. čokolade

(prej A. Maršner) Kraljevi Vinogradi.

1441-6

Izvrsna Roskopf-remontoarka 5 K.
Pristna patentna Roskopf ura s plombo 11 K, srebrna 8 K 50 h, dvojniat godar 15 K 50 h, zlato plakir. remontoarka z dvojnatom okrovjem 9 K, srebrni dvojni pokrovi, sidro 14 K; verižica, zlato plak 4 do 6 K, dvojni, oklepne veriži z obeskom 7 do 12 K, salonska ura s termometrom, 65 cm šir., 30 cm dolgi, natanč. regul. Svetovnoznanja prečišča ura 8 K z vremensko hišico 6 K 50 h, dobre budilke 4 K, z glasbo, igri. 2 kom. 11 K 50 h. Ilustr. cenevni zastonj. 1691-2

M. RUNDBAKIN, Dunaj IX/I,
Lichtensteinstrasse 28.

Bratje NOVAKOVIĆ

lastniki vinogradov na otoku Braču in
v Makarskem Primorju v Dalmaciji.

Prvo vzorno skladišče dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in

olja na drobno in na debelo.

759-29

Pijte
Klauerjev
Triglav
"najzdravejši vseh likerjev."

812-40

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „jelen“.

Uno je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perlu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime "SCHICHT" in varstveno znamko "JELEN".

1082-16

Dobiva se povsed!

Varstvena znamka.

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)

Velika zaloga čevljev
za gospode, dame, otroke in častnike.
Gamaše, galoše.
Solidno blago.
Nizke cene.
Zaloga
obuvat

D. H. Pollak & Co., Dunaj.

*Julija Star
Prešernove ulice St. 5
Ljubljana.
Najpriležnejši čevlji sedanjosti.*

2565 39

Največja zaloga navadnih do najfinajših otroških vozičkov
in navadne do najfinajše

žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Dr. Démeter vitez Bleiweis-Trsteniški
strokovni zdravnik za notranje bolezni in za bolezni v nosu in vratu
na Resljevi cesti št. 7
1762-2
ordiniral bude od 1. do 31. julija le vsako soboto
od 10.-12. dopoldne in od 3.-5. popoldne.

Vsekdar najnovejše prave

GRAMOFONE
in plošče v veliki izberi se dobjo
le pri zastopniku Nemške deln družbe
za gramofone

RUDOLFU WEBER
urbarju
Ljubljana, Stari trg 16.
S 1. avgustom 1904 se preselim na
Dunajska cesta št. 20
(Hribarjeva palača nasproti kavarne „Evropa“).

1718-3

Na Bledu

v dependenci hotela „TOPLICE“

ordinira vsako soboto

zobozdravnik

Dr. E. Bretl.

Naprave za centralno kurjavo.
Delniška družba.

Ravnateljstvo: Dunaj, VIII., Piaristeng. 38
Delavnice: Moravska Ostrava in Hainholz.

Zastopstvo v Ljubljani:

= Tehniški biro =
Inžener I. MIKULA
= Mestni trg 19. =

Specjalne tovarne

za centralne kurične, ventilacijske, sušilne in kopališke naprave po lastnem patentiranem sistemu, zadostuječe vsaki potrebi za javna, industrijska in privatna poslopja.

Izdelovanje na veliko

kurilnih naprav, radiatorjev, žarišnikov, pulsometrov, injektorjev, zgoščevalnih loncev, vodnih odvajalnikov in armatur.

Specialitete:

Izdelovanje sušilnih naprav za glinasto blago in opekarne.

1239-5

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17
priporočata

svojo bogato zalogo

 Šivalnih strojev,
voznih koles,
glasbenih avtomatov
in
pisalnih strojev.

Krasno izberi

konfekcije za dame in deklice

kakor tudi
manufaktурно blago
perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.
priporoča

Anton Schuster
Ljubljana

Špitalske ulice štev. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalogo
rokavic za dame in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga

dalje
ščetic za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche
Ljubljana

Pred Škofijo št. 21.

Ivan Sokić
Pod Špitalsko št. 2.
Založnik o. kr. državnih uradnikov
Postojan elektr. telefon
V najnoviših fagotih in
čepicah
čilindri in

Klobuke
Pod Špitalsko št. 2.

Največja zaloga,

najboljša in najcenejša tvrdka
za naročanje ozir, nakupovanje

Oljnatih barv, priznano
najboljših.
Oljnatih barv v tubah

dr. Schönfelda.

Firneža prijenega iz lanenega

olja; pristen, kranjski.

Steklarskega kleja,

pristnega, zajamčeno trpežnega.

Gipsa, alabastrskega in stukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prste-

nih i rudniških.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

545-35

Olje proti prahu.
ADOLF HAUPTMANN
LJUBLJANA.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-

nežev, lakov in steklarskega kleja.

Ustanovljeno 1. 1832.

Najbolj naravna in lahko prebavna hrana

za bolne in zdrave, za doječe žene in za otroke v dobi razvoja, za malokrvne, slabotne in suhe je

Ivana Hoffa
sladnega izvlečka redilna čokolada
sladnega izvlečka železnata
redilna čokolada.

Prof. dr. Kiesmayr piše:

Izvrsten izdelek (železnata sladna čokolada) spretne tehniko je rešil težak problem, kako naj se pripravi koncentrirana redilna snov z veliko množino dušika in redilne moči, ki v tekoči obliki oživlja žive, povrača moči in z množino železa pospešuje tvoritev krv. Poleg srečne tvrdkine misli, naj se ne dodaje več kakor doslej škroba, ampak mesto tega v higieniskem oziru tako izdaten slad, je bilo še važnejše, da je izdelala preparat, ki podaja za **malokrvne, bledične** in **oslabljene** tako važno železo v obliki, ki okusa ne moti. Da še več! Dočim imajo navadni železnati preparati, ki jih ponujajo bolnikom, okus po črnili in saj prebavljanja ne motijo malo, se nudi tu železo v popolni raztopini kot fina okusna čokolada in je s to kemičko tako spojeno, da se njega primeta oti naravnost ne da dokazati z navadnim pripravljanjem, ampak šele potem, če se razkroji spojina. To pomnožitev zdravil je tedaj pozdraviti kot srečno pridobitev.

Dobiva se
v zadnjih
trgovinah.

1764-1

Kjer se ne dobija, naj se naroča
naravnost v tovarnah

Ivana Hoffa, Stadlau.